

A Compendium of Quotations

༄༅། །ལྷན་ཀློན་ལས་བརྒྱུད་པ་བཞུགས་སོ།།

Sixth Edition, 2008

www.lotsawaschool.org

A Compendium of Quotations

by Adam Pearcy

© Lotsawa School, 2004-2008. All rights reserved.

Table of Contents

Introduction.....	7
ཐུགས་པའི་ཐག་པ།	
The Word of the Buddha.....	8
Sūtras.....	9
Tantras.....	26
ཐུགས་པའམ་གསུམ་པའི་ཡུལ་གྱི་སྐབས་སྐབས་སྐབས་ཀྱིས་གསུངས་པ།	29
The Learned and Accomplished Masters of India, the Land of the Āryas.....	29
Āryadeva.....	30
Aśvaghōṣa.....	32
Atiśa.....	33
Bhāvaviveka.....	36
Candragomin.....	37
Candrakīrti.....	38
Dharmakīrti.....	44
Garab Dorje.....	46
Jñānagarbha.....	47
Kātyāyana.....	49
Maitreya.....	50
Mañjuśrīkīrti.....	56
Nāgārjuna.....	57
Padmasambhava.....	74
Rāhulabhadra.....	77
Śāntarakṣita.....	78
Śāntideva.....	79
Saraha.....	95
Tilopa.....	96
Vasubandhu.....	97

འོད་གདམས་ཚད་ལྡོངས་ཀྱི་མཁའ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ།	102
The Learned and Accomplished Masters of Tibet, Land of Snows.....	102
Drikung Kyobpa Rinpoche.....	103
Gampopa.....	104
Jé Tsongkhapa.....	105
Jikme Lingpa.....	107
Langri Thangpa.....	108
Longchen Rabjam.....	109
Machik Labdrön.....	112
Mañjuśrī.....	113
Milarepa.....	114
Mipham Rinpoche.....	116
Ngok Loden Sherab.....	118
Patrul Rinpoche.....	119
Rangjung Dorje, the Third Karmapa.....	120
Rangrik Repa Kunga Lodrö.....	121
Sakya Paṇḍita.....	122
Unattributed Quotes and Sayings.....	125
BIBLIOGRAPHY.....	128
Sutras and Tantras.....	128
Treatises.....	129
Secondary Sources.....	132
Notes.....	134

Introduction

This compilation of quotations is intended primarily to assist trainee translators of spoken Dharma teachings. present a particular difficulty for the beginning translator. They are often recited at great speed seemingly with the assurance that any qualified translator worth his (or her) salt should be able to recognize almost any quote by its first few syllables, and recall an English rendering of perfect accuracy and breathtaking lyrical beauty, or else compose one spontaneously there and then.

I have gathered here a selection of many of the most commonly cited quotes (together with references so that you can look for alternative translations), which you can confidently expect to encounter when translating talks on more general topics. It is worth noting however that learned masters, geshe and khenpos will have access to hundreds, if not thousands, of pages of memorized text, and so the translator will always be at a disadvantage—unless of course he or she is equally erudite.

The quotations are listed in alphabetical order by author. As far as possible I have tried to find the quotes in the original sources. The process is ongoing, because in some cases the original sources have been forgotten. Lamas often learn the quotes from secondary sources, books like *Kunzang Lamé Shyalung* for example, with the result that the most commonly repeated version is often slightly different from the original.

Although I have tried to include the most commonly cited quotes, I am sure I have omitted many important ones. Any comments or suggestions are most welcome.

Adam Pearcey

Pharping, Nepal, 2004

ཐུ་བ་བའི་བཀའ་ལ།

The Word of the Buddha

Sūtras

ངས་ནི་སྐྱོད་ལ་ཐར་པ་འི་ཐབས་བརྟན་གྱི། །

ཐར་པ་རང་ལ་རགས་ལས་ཤེས་པར་གྱིས། །

I have shown you the methods that lead to liberation,
But you should know that liberation depends upon yourself.¹

ཚོས་ནམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །

དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །

རྒྱ་ལ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ། །

དགོ་སྐྱོད་ཆེན་པོས་འདི་རྐྱད་གསུངས། །

All dharmas originate from causes.
The Tathagata has taught these causes,
And also that which puts a stop to these causes--
This too has been taught by the Great Shramana.

དགོ་སྒོར་དག་དང་མཁས་རྣམས་གྱིས། |
 བསྐྱེད་བཅད་བདར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། |
 ལེགས་པར་བརྟག་ལ་ང་ཡི་བཀའ། |
 ལྷང་བར་བྱ་ཡི་གས་སྦྱིར་མིན། |

Monks and learned ones,
 Just as gold is burnt, cut and rubbed,
 Examine my words carefully and
 Do not accept them simply out of respect.ⁱⁱ

ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མར་གྱུར་པ་ན། |
 ང་ཉིད་ཡི་གའི་གཟུགས་སུ་གནས། |
 ང་ཡིན་སྟེ་ལྷང་བྱ་ཡིད་བྱོས་ལ། |
 དེ་ཚེ་དེ་ལ་གས་པར་གྱིས། |

In the last five hundred year period,
 I will appear in the form of scriptures.
 Consider them as identical to me,
 And treat them with due respect.

Avatamsaka Sutra

ཐོས་པས་ཚོས་རྣམས་གཤམ་པར་འགྱུར། །

ཐོས་པས་སྡིག་ལས་སྡོག་པར་འགྱུར། །

ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྡོང། །

ཐོས་པས་སྐྱ་དན་འདས་པ་ཐོབ། །

Through study we come to understand phenomena.

Through study we turn away from negative actions.

Through study we give up what is meaningless.

Through study we reach the state beyond sorrow.

Collection of the Bodhisattvas (Bodhisattva Pitaka)

བཅོམ་ལྷན་འདུས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཚོས་རབ་རྩུ་མང་པོ་ལ་

བསྐྱབ་པར་མི་བསྐྱོའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདུས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་

ཚོས་གཅིག་རབ་རྩུ་བཟུང་ཞིང་རབ་རྩུ་རྟོག་པར་བསྐྱོས་ན། ལངས་

རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིལ་ད་མཚིས་པ་ལགས་སོ།

།ཚོས་གཅིག་བྱ་དེ་གང་ཞེ་ན། །འདི་རྩུ་རྩེ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་འོ། །

O Bhagavan, a bodhisattva should not train in many practices.

O Bhagavan, if a bodhisattva keeps to one practice and learns it perfectly, he has all the Buddha's teachings in the palm of his hand. What is that one practice? It is great compassion.

Compendium of Dharma Sutra

གང་དག་དམ་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །

གང་དག་དམ་ལ་སྒྲུང་གེས་པ། །

ལོག་པར་སྤོང་བས་ཞགས་པ་སྟེ། །

སྟེ་ཤོ་དེ་དག་དམ་མི་མཐོང་། །

Those who see my body as ordinary form,
And hear my voice as ordinary sound,
Have set out upon a mistaken path.
Such people do not truly see me.

Diamond Cutter Sūtra

ཞང་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་། །

སྒྲུ་མ་ཟིལ་པ་རྒྱ་བྱུང་དང་། །

མི་ལམ་སྒྲོག་དང་སྤྲིན་རྩ་བ། །

འདུལ་བྱས་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་གྱ། །

Like a star, hallucination, candle,
Magical illusion, dewdrop, bubble,
Dream, lightning or a cloud—
Know all compounded phenomena to be like this.

Diamond Cutter Sūtra

སེམས་ལ་སེམས་མ་མཚེས་ཏེ། །
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་ལ་བལོ། །

The mind is devoid of mind,
For the nature of mind is clear light.ⁱⁱⁱ
Eight Thousand Verse Prajñāparamitā

དེགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་ནད་པའི་འདྲ་ཞེས་བསྐྱེད་པར་
བྱལོ། །
ཚོས་ལ་སྒྲན་གྱི་འདྲ་ཞེས་བསྐྱེད་པར་བྱལོ། །
དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་ལ་སྒྲན་པ་མཁའས་པའི་འདྲ་ཞེས་བསྐྱེད་པར་
བྱལོ། །
ནན་ཏན་ཉམས་སུ་ཡེན་པ་ནི་ནད་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་འདྲ་ཞེས་བསྐྱེད་པར་
བྱལོ། །

Noble one, think of yourself as someone who is sick,
Of the Dharma as the remedy,
Of your spiritual teacher as a skilful doctor,
And of diligent practice as the way to recovery.
Gaṇḍhavyūha Sūtra

མྱ་ངན་མ་ཐྱེད་ཀྱན་དགའ་བོ། །
 མྱེ་ལྷགས་མ་འདོན་ཀྱན་དགའ་བོ། །
 ད་ཉིད་མྱི་མའི་དུས་ཀྱི་ཚོ། །
 དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉིད་སྐྱུ་ལ་ནས། །
 ཐྱེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཐྱེད་འགྱུར། །

Don't feel sad Ananda,
 Don't lament Ananda,
 In future times I will
 Take the form of spiritual teachers,
 To help you and others.
Great Drum Sūtra

གཟུགས་སྟོང་པའོ། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ།
 གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན།
 སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ།།

Form is emptiness; emptiness also is form.
 Emptiness is no other than form,
 Form is no other than emptiness.
Heart Sūtra

བདེ་གསལ་གསལ་སྒྲིང་པོས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་བྱུག། |
 ལེམས་ནི་རྒྱ་ཚེན་མཚོ་གཏུ་རབ་བསྐྱེད་དེ། |
 འགྲོ་བ་འདི་དག་མ་ལུས་སངས་རྒྱས་རྒྱ། |
 འདི་ན་སྣོད་མིན་ལེམས་ཅན་གང་ཡང་མེད། |

The essence of the sugatas pervades all beings.
 Generate the most vast and sublime of intentions,
 For each and every being has the cause of awakening—
 There is not a single sentient being who lacks this potential.
King of Samādhi Sūtra

གསལ་རྒྱུ་ཁ་དོག་རྩ་བུའི་སྐ་ལུས་གྲིས། |
 འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་རྩ་མཛོལ་བ་སྟེ། |
 དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གི་ལེམས་འཛོག་པ། |
 བྱང་རྒྱལ་ལེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་བཞག་ཅེས་བྲ། |

His pure body is the colour of gold,
 Beautiful is the Protector of the World.
 Whoever visualizes him like this,
 Practises the meditation of the bodhisattvas.
King of Samādhi Sūtra

ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་སྟེ། །
 གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་སྟེ། །
 དེ་སྤྱིར་གཉེས་ཀའི་མཐའ་ནི་རབ་བྲལ་ནས། །
 མཁས་པས་དབྱེ་ལའང་གནས་པར་ཡོད་མི་བྱེད། །

Existence and non-existence are extremes,
 Purity and impurity are extremes as well,
 Thus, having relinquished both extremes,
 The wise do not dwell even in the middle.
King of Samādhi Sūtra

ཇི་ལྟར་བྱ་མོ་གཞོན་ནུའི་མི་ལམ་ན། །
 བྱ་མོ་བྱུང་ཞིང་ཤི་བ་དེ་མཐོང་ན། །
 བྱུང་ནས་དགའ་ཞིང་ཤི་ནས་མི་དགའ་ལྟར། །
 ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །

If, in her dream, a young girl
 Has a baby boy who later dies,
 She feels joy at first, then grief—
 Know all things to be like this.
King of Samādhi Sūtra

རྒྱ་མ་གྱིད་པ་དག་གི་གཟུགས་སྤྱུ་ཡ་ཏེ། །
 ཏྲ་དང་སྤྲང་པོ་ཤིང་ཏྲ་ལྷ་ཚོགས་བྱས། །
 དེ་ཡ་ཇི་ཏྲ་ར་ལྷང་བ་གང་ཡང་མེད། །
 ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །

Just as a magician makes illusions
 Of horses, oxen, carts and other things,
 Nothing whatsoever is as it appears—
 Know all things to be like this.
King of Samādhi Sūtra

ཟབ་ཞི་སྤོས་བྲལ་འོད་གསལ་ལ་འདས་མ་བྱས། །
 བདད་ཚི་ཏྲ་སྤུ་ཚོས་ཤིག་བདག་གིས་བརྟེས། །
 ལུ་ལ་བརྟན་གྲང་གོ་བར་མི་འགྱུར་བས། །
 མི་སྤྱོ་ནགས་འདབ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱ། །

Profound and peaceful, free from complexity, uncompounded
 luminosity—
 I have found a nectar-like Dharma.
 Yet if I were to teach it, no-one would understand,
 So I shall remain silent here in the forest.
Lalitavistara Sūtra, XXV, 1

རྗེ་གསུམ་མི་རྟག་ཉོན་ཀའི་སྤྱིན་དང་འབྲ། |
 འགྲོ་བའི་སྤྱེ་འཚི་གར་ལ་བརྟུ་དང་མཚུངས། |
 སྤྱིས་སྤྱི་ཚེ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་སྤྱོད་ལ་ཉེ། |
 དེ་གཟུང་འབབ་ཚུ་བ་ཞིན་དུ་སྤྱུང་མཚོ་གས་འགྲོ་ |

This existence of ours is as transient as autumn clouds.
 To watch the birth and death of beings is like looking at the
 movement of a dance.

A lifetime is like a flash of lightning in the sky,
 Rushing by, like a torrent down a steep mountain.

Lalitavistara Sūtra

རྗེད་རྗེད་མ་དེ་ག་དབང་གིས་སྤྱེ་བོ་རྣམས། |
 མི་དང་ལྷ་དང་དན་ལོང་རྣམ་གསུམ་པོ། |
 འགྲོ་བ་ལྷ་པོ་དག་ཏུ་མི་མཁའས་འཁོད། |
 དཔེར་ན་རྩ་མཁན་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་བ་ཞིན། |

Because of craving, attachment and ignorance
 Men, gods, animals, hungry ghosts and hell-beings
 Foolishly go round,
 Like the turning of a potter's wheel.

Lalitavistara Sūtra

ང་ཡི་ཚོས་ཚུལ་རྣམས་གཉིས་ཏེ། །

བརྟན་པ་དང་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལོ། །

ཐུགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟན་པ་བཤད། །

རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་ལོ། །

My Dharma has two aspects,
General advice and philosophy,
To ordinary people I give advice,
And to the yogis, philosophy.

Laṅkāvatāra Sūtra

མིང་དུ་གདགས་པར་མ་མཛད་ན། །

འདི་གེ་རྟེན་ཐམས་ཅད་མྱོངས་པར་གྱུར། །

དེ་བལ་མགོན་པོ་ཐབས་མཁས་པས། །

ཚོས་རྣམས་མིང་དུ་གདགས་པར་མཛད། །

If things were not given names,
The world would be bewildered.
So Lord Buddha, skilled in means,
Gives names to various phenomena.

Laṅkāvatāra Sūtra

རྟོག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ནིང་། |
 དགོ་བ་ལྷན་སྤྲུལ་ཚོགས་པར་བྱུང། |
 རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། |
 འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཏུན་པ་ཡིན། |

Commit not a single unwholesome action,
 Cultivate a wealth of virtue,
 Tame completely this mind of ours—
 This is the teaching of the buddhas.
Sūtra of Individual Liberation

དུས་ཀྱི་ཉེན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འགོ་གྲུང་ན། |
 ཡོངས་སྤྱོད་མཛེས་དང་བཤེས་ནམས་ཇེས་མི་འབྲང། |
 རྗེས་བྱ་དག་ནི་གང་ནས་གང་འགོ་ཡང་། |
 ལས་ནི་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་ཇེས་སུ་འབྲང། |

When his time has come, even a king has to die,
 And neither his friends nor his wealth can follow him.
 So for us—wherever we stay, wherever we go—
 Karma follows us like a shadow.
Sūtra of Instructions to the King

འདི་གཉིས་མཐུན་པས་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཏེ། །
 ཟློན་གྱིས་གཞན་ལས་མ་གསན་རང་གིས་རིག། །
 དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་དང་དོན་དམ་སྟེ། །
 བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཚིས་སོ། །

You, the knower of the world,
 Realized the two levels of reality,
 By yourself, not studying them from others.
 They are the relative and the ultimate.
 There is not some third level of reality.
Sūtra of the Meeting of Father and Son

ལྡིག་པ་རྒྱང་དྲུད་གཉིས་ཡང་། །
 མི་གཞོན་སྒྲུབ་དུ་བརྟུན་མི་བྱ། །
 མི་སྒྲུག་རྒྱང་དྲུད་གཉིས་གྲང་། །
 རྗེ་ཡུང་རི་ཚམ་སྟེག་པར་བྱེད། །

Do not disregard small misdeeds,
 Thinking they are harmless,
 Because even tiny sparks of flame,
 Can set fire to a mountain of hay.
Sūtra of the Wise and Foolish

དག་བ་རྒྱུད་ཏུ་དག་ལ་ཡང་། །
 མི་ཕན་སྐྱམ་དུ་བརྒྱུས་མི་བྱ། །
 རྒྱ་ཡིས་ཐེགས་པ་བསགས་པ་ཡིས། །
 རྫོད་ཆེན་རིམ་གྱིས་གང་བར་འགྱུར། །

Do not disregard small positive acts,
 Thinking they are without benefit,
 Because even tiny drops of water,
 Will eventually fill a large container.
Sūtra of the Wise and Foolish

དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །
 རྒྱ་སྐྱུང་ལས་ནི་རྒྱུར་ཤེས་ལྟར། །
 བྱང་རྒྱུབ་ལེམས་དཔའ་རྣམས་ལྟར་གྱི། །
 དེགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །

Just as one infers the presence of fire by seeing smoke,
 Or the presence of water by seeing aquatic birds,
 The presence of the intelligent bodhisattvas' disposition
 Can be understood from certain signs.
Sūtra on the Ten Bhūmis

ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །
 ཡེགས་པར་གསུངས་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་བ། །
 དེའི་དབང་གིས་ལྷན་འབྲེལ་བ་ཞི། །
 འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ཡུན་རིང་གནས་པར་གྱུར། །

All Dharma teachings are included in the Buddha's word and the treatises,

The excellent speech and the commentaries on its intended meaning,

By means of these, the teaching of the Śākya
Will remain for long within this world.

Sūtra Requested by Devaputra

དེ་ལྟར་རྒྱ་ཐིགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་ལྷུང་། །
 རྒྱ་མཚོ་མ་ཟད་བར་དུ་དེ་མི་འཇོ། །
 དེ་བཞིན་བྱང་རྒྱུ་ཡོངས་བསྐྱོས་དགོ་བ་ཡང་། །
 བྱང་རྒྱུ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཇོ། །

Just as a drop of water that falls into the great ocean
Will never disappear until the ocean itself runs dry,
Merit totally dedicated to enlightenment
Will never disappear until enlightenment is reached.

Sūtra Requested by Śāgaramati

རྣམ་ཤེས་ནི་མི་རྟག་པའོ། །

ཡེ་ཤེས་ནི་རྟག་པའོ། །

Consciousness is impermanent.

Wisdom is permanent.

Sūtra Requested by Sāgaramati

ལྷ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་རྟོག་ཁ་སྤྱོད་ཤིང་། །

གསེར་གྱི་ཁ་ཚོགས་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །

དེ་འདྲ་འདི་ལ་འད་སྤྱེད་པོ་འགའ་མེད་དེ། །

དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །

རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟོག་རྣམ་བཟགས་ཏེ། །

All kinds of variety, lovely flowers in bloom,

A golden palace gleaming and delightful,

Even such as these have no ultimate creator,

They are imputed by the power of thought

The whole world is imputed by the power of thought.

Sūtra Requested by Upāli

ཐུང་རྒྱུ་ལེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །

གཡ་ཉེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཚིས་ན། །

ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་ཉེ། །

དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །

If the merit of bodhicitta
Were to take physical form,
Even the whole of space itself
Would not contain its vastness.
Sūtra Requested by Viryadatta

Tantras

ལེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཉིད། །

འོན་ཀྱང་སྒོ་བྱུང་བྱི་མས་བསྐྱེལས། །

བྱི་མ་དེ་བསལ་ལ་སངས་རྒྱལ་དངོས། །

All beings are buddhas

But this is concealed by adventitious stains.

When their stains are purified, their buddhahood is revealed.

Hevajra Tantra

ཡོ་རྒྱལ་དོན་གྱིས་མ་བཤད་ན། །

གསང་ཆེན་དེས་སའི་བཀའ་འདི་ལ། །

ཡིད་མི་ཆེས་སའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར། །

If you do not recount the history

Of the supremely secret definitive teachings,

People may not trust their authenticity.

Tantra of the Union of the Sun and Moon

དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་ཚོངས་དང་། །
 ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། །
 དབང་པོ་རྣམ་པོའི་དབང་བྱས་པས། །
 རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐུད་པར་འཕགས། །

It has the same goal but is free from all confusion,
 It is rich in methods and without difficulties.
 It is for those with sharp faculties.
 The mantra vehicle is especially sublime.
The Torch of the Three Methods

ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྐྱེན་བཞིན་ཏེ། །
 འདན་པའི་རྩེ་ལ་རབ་རྒྱ་གནས། །
 གང་གིས་སྒྲོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ། །
 དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

Everything is circumstantial
 And depends entirely on one's aspiration.
 Whatever prayers of aspiration people make
 They will gain results accordingly.
Teaching on the Qualities of Mañjuśrī's Pure Land^v

རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡེགས་པར་བལྟས་ནས་ནི། །

ཤིན་ཏུ་བསམ་པ་བཟང་དང་ལྡན་པས་ཉོན། །

བརྗེད་ངས་སློ་ལ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སོགས། །

དུས་གསུམ་རྒྱུ་ལ་བ་ནམས་ཀྱིས་བྱིན་མི་རྣམས། །

Gather together all your thoughts in the proper way,

And listen with an exceptionally pure motivation.

A forgetful mind will receive no blessings

From Vajrasattva and the other buddhas of the three times.

Vajra Pinnacle Tantra

མཁུ་གཤམ་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་
རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ།

**The Learned and Accomplished
Masters of India, the Land of the
Āryas**

Āryadeva

བསོད་ནམས་རྒྱང་དྲ་ཚོས་འདི་ལ། |

ཐོ་ཚོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འགྲུང། |

ཐོ་ཚོམ་ཟ་བར་ཚོམ་ནིག་གིས། |

ལྷིད་པ་དྲུལ་པོར་བྱས་པར་འགྲུང། |

Those with little merit will not
Even wonder about these things.
But merely to entertain doubts
About saṃsāra will make it fall apart.

Four Hundred Verses, VIII, 5

བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བསྐྱོག། |

བར་དུ་བདག་ནི་བསྐྱོག་པ་དང། |

སྤྱི་ནས་ལྟ་བ་ཀུན་བསྐྱོག་པ། |

གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། |

At first, turn away from non-virtue,
In the middle, dispel misconceptions of self,
Finally, go beyond all philosophical views—
One who understands this is wise indeed.

Four Hundred Verses, VIII, 15

དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་། །

དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོར་ལགས། །

གཅིག་གི་ལྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟོང་པ་ཉིད། །

Whoever sees the nature of one thing
Is said to see the nature of everything.
For the emptiness of one thing
Is the emptiness of everything.
Four Hundred Verses, VIII, 16

Aśvaghoṣa

སའམ་འོན་ཏེ་མཐོ་རིས་ན། |
སྐྱེས་ནས་ལ་ལ་མ་ཤི་བ། |
འགའ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བའམ། |
ཐོས་སམ་འོན་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། |

Have you ever, on earth or in the heavens,
Seen a being who was born but will not die?
Have you ever heard that this had happened?
Or even had suspicions that it might?

Letter of Consolation

དྲང་གྲོང་ཆེན་པོ་ལྷ་མདོན་ཤེས། |
མཁའ་ལ་རྒྱང་རིང་འགོ་བ་ཡང་། |
གང་ན་འཆི་མེད་སྤྱོད་ཡུལ་བའི། |
གནས་དེར་འགོ་བ་ཡོད་མ་ཡིན།

Great rishis with the five superknowledges,
Can fly far and wide through the sky,
Yet they will never reach a place
Where they might live and never die.

Letter of Consolation

Atīśa

སྤྱ་མའི་མཚོག་མཚང་ལ་གོ་ལ་བ་ཡིན། །

གདམས་དག་གི་མཚོག་མཚང་ཐོག་ཏུ་འབེབས་བ་ཡིན། །

The best guru is one who attacks your hidden faults
The best instructions are the ones that target those faults.

མང་པོའི་ནང་དུ་དག་ལ་བརྟེན། །

གཙོག་སྤུང་འདྲག་ན་ལེམས་ལ་བརྟེན། །

In the company of others, guard your speech;
Whenever you are alone, guard your mind.

The Jewel Rosary of the Bodhisattvas

རྒྱ་དུ་འབྱིང་དང་མཚོག་གྲུང་བའི། །

སྐྱེས་བྱ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་གྱ། །

You should know that beings are of three kinds—
Those of lesser, intermediate and supreme capacity.

Lamp for the Path to Enlightenment, 2 ab

གང་ཞེས་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། |
 ལམ་ལུ་བའི་བདེ་བ་ཚམ་དག་ལ། |
 རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེན་བྱེད་པ། |
 དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཐ་མར་གཤམ། |

Those who strive by any means
 To gain only the pleasures of samsara
 For themselves alone--
 Such people are called 'lesser' individuals.
Lamp for the Path to Enlightenment, 3

ལྷིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་སྟོགས་ཤིང། |
 ལྷིག་པའི་ལས་ལས་སྟོག་བདག་ཉིད། |
 གང་ཞེས་རང་ཞི་ཚམ་དོན་གཉེན། |
 སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། |

Those who turn their backs on worldly pleasures,
 And avoid any harmful actions,
 Striving for peace for themselves alone--
 Such individuals are said to be 'intermediate'.
Lamp for the Path to Enlightenment, 4

དང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་ཕྱག་བཟུལ་གྱིས། །
གང་ནི་ག་ནམ་གྱི་ཕྱག་བཟུལ་ཀུན། །
ཡང་དག་ཟད་པར་ཀན་ནས་འདོད། །
སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཚོ་ག་ཡིན་ནོ། །

Those who long to put a complete end
To all the sufferings of others
Through the sufferings of their own experience--
Individuals such as these are supreme.
Lamp for the Path to Enlightenment, 5

Bhāvaviveka

ཡང་དག་ཀུན་ཐོབ་ན་མས་ཀྱི་སྐལ། །

མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་ཆེན་གྱི། །

སློང་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ནི། །

མཁས་ལ་རྒྱུད་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

Trying to reach the great mansion
Of the authentic nature of reality
Without the steps of the authentic relative
Is not an approach the wise should take.^v

Heart of the Middle Way, III, 12

Candragomin

བདེར་གཤེགས་ལམ་བརྟེན་འགོ་བ་འདྲེན་པར་ཆས་གྱུར་ཅིང་། །
ལེས་ས་གྱི་རྟོ་བས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པ། །
ལམ་དེ་ལྟ་དང་གྲུ་ཡིས་རྟེན་མིན་ལྟ་མིན་དང་། །
མཁའ་ལྗིང་རིག་འཛིན་མི་ལམ་ཅི་དང་རྟོ་འཕྲེས་མིན། །

The path followed and taught by the Buddha in order to guide
the world

Is within the reach of human beings with strength of heart,
But cannot be attained by the gods, nagas,
Asuras, garudas, vidyadharas, kinnaras or uragas.

Letter to a Disciple

Candrakīrti

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། |
སངས་རྒྱས་ཐུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་ལོང། |
སྡིང་ཚེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་ཚྲོད་དང། |
ཐུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། |

Śrāvakas and intermediate buddhas are born from the mighty sages,

And the fully awakened buddhas are born from the bodhisattvas;

A compassionate mind, understanding of non-duality,
And bodhichitta: these are the causes of the victors' heirs.

Introduction to the Middle Way, I, 1

གང་སྐྱིར་བརྗེད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ལུན་ཚོགས་འདི། |
ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་རྒྱར་འབྲ་ཡུན་རིང་ད། |
ལོངས་སྐྱོད་གནས་ལ་སྡིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་གྱུར་པ། |
དེ་སྐྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྡིང་ཚེ་བཏྲོད་པར་བསྐྱེ། |

Love is the seed of this abundant harvest of buddhahood.

It is like the water which causes growth and expansion,

And it ripens into the state of lasting enjoyment,
Therefore at the outset I shall praise compassion!

Introduction to the Middle Way, I, 2

དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཞིང། |
 བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། |
 རོ་རྒྱན་འཕྲན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། |
 འགོ་ལ་སྒྲིང་རྗེས་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདད། |

Firstly with the thought of “I”, they cling to self,
 And then with “mine”, they grow attached to things,
 Helplessly, they wander like a turning waterwheel—
 To compassion for these beings, I bow down!

Introduction to the Middle Way, I, 3

ལོ་ལོ་སྐྱེ་བའི་དུས་ནའང་སྟོང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། |
 ཅད་དུ་རབ་རྩུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང། |
 རབ་རྩུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང། |
 ལྷུས་གྱི་བ་སྐྱུ་ལྟར་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། |
 དེ་ལ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱོ་ཡིས་ས་བོན་ཡོད། |
 དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བརྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། |
 དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བརྟན་པར་བྱ། |

Those who, when hearing about emptiness,
 Are inspired with great joy again and again,
 So that their eyes moisten with tears,
 And the hairs on their body stand on end,
 Possess the potential for complete awakening.
 They are the proper vessels for these teachings,
 To them one should teach the ultimate truth.

Introduction to the Middle Way, VI, 4 ཅ 5a-c

དངོས་ཀན་ཡང་དག་བརྟན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། |
 དངོས་རྟོག་དོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། |
 ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། |
 མཐོང་བ་བརྟན་པ་ཀན་ཚོ་བ་བདེན་པར་གསུངས། |

All things may be seen correctly or incorrectly;
 And so it is that they possess a dual identity.
 The ultimate is what is seen correctly,
 The wrongly seen is superficial truth, it's said.

Introduction to the Middle Way, VI, 23

རྒྱུན་ལྷན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །
 དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་རྟོག་ལོག་པར་འདོད། །
 གཞོན་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་ཀྱིས། །
 གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཛིན་རྟོག་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །
 འཛིན་རྟོག་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟ་མ་ནི། །
 འཛིན་རྟོག་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག། །

Cognitions that derive from impaired faculties,
 Are false compared with healthy sense cognitions.
 All that's apprehended by the six undamaged senses,
 Is taken to be true, according to the world.
 The rest, according to the world, is false.
Introduction to the Middle Way, VI, 24 cd and 25

གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྐྱིབ་སྐྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །
 དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྣང་དེ་ནི། །
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་བྱས་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །
 བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལོ། །

The nature of things is obscured by delusion, so it is “all-
 concealed.”
 But this fabrication appears to us as true,
 And so the Buddha spoke of it as superficial truth.
 Entities that are thus contrived are “relatively” true.
Introduction to the Middle Way, VI, 28

བདེན་གཉེས་སྤྱུང་བ་དང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲིབ། །

དེ་དག་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཚད་པའང་མིན། །

Since they lack true existence on both levels of reality,
These phenomena are neither non-existent nor everlasting.

Introduction to the Middle Way, VI, 38

ཐ་སྟེད་བདེན་པ་ཐབས་སྤྱུང་གྱུར་པ་དང། །

དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །

བདེན་གཉེས་རྣམ་དགེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །

དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་ལམ་དུ་ནགས། །

Conventional truth is the method;
And the ultimate is its outcome.

Not knowing how the two truths differ,
Your thoughts will go astray.

Introduction to the Middle Way, VI, 80

བཟླན་བཅོས་ལས་དཔྱད་རྩོད་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲིབ། །

མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་སྒྲིབ་ནི་དེ་ཉིད་བཟླ། །

ག་ལ་ཉེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན། །

ག་ཞན་ག་ཞུང་འཛིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། །

The analyses in this treatise are not given
Out of an excessive fondness for debate.
It is not our fault if, in the course of this teaching,
Other philosophical systems come to be destroyed.

Introduction to the Middle Way, VI, 118

རྣམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །
 འདི་ནི་རང་མཐུ་ཟད་པས་ལྡོག་པར་འགྱུར་དེ་བཞིན། །
 ལྡོག་མ་དང་བཅས་ལངས་སྐྱུས་བྲལ་ནམས་ལངས་སྐྱུས་ཀྱི། །
 ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་མ་བཟོད་ལྡོག་པར་འགྱུར། །

It is not because they run out of sky that birds turn back,
 It is because they lack the strength to keep on flying.
 Just so, the śrāvaka disciples and the bodhisattvas,
 Can not express Buddha's qualities, as infinite as space.
Introduction to the Middle Way, XI, 41

Dharmakīrti

ལེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་ཉེ། །

དྲི་མ་རྣམས་ནི་སྐྱོ་བུར་བ། །

The nature of mind is clear light,
Defilements are only adventitious.

Commentary on Valid Cognition, chapter II

བདག་ཡོད་ན་ནི་ག་ཞན་ད་ཉེས། །

བདག་ག་ཞན་ཆ་ལས་འཛོན་དང་སྤང་། །

འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །

ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

When there is an “I”, there is a perception of other,
And from the ideas of self and other come attachment and
aversion,

As a result of getting wrapped up in these,
All possible faults come into being.

Commentary on Valid Cognition, chapter II

དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནས་པ་གང་། |
དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། |
གཞན་མེད་ཀྱི་ལོ་ལོ་ཡོད་པ་སྟེ། |

That which can ultimately perform a function
Is here said to be ultimately existent.
All else besides has relative existence.
Commentary on Valid Cognition, III, 3

Garab Dorje*

དོ་རང་ཐོག་ཏུ་སྤྲད། |
ཐག་གཅིག་ཐོག་ཏུ་བཅད། |
གདེང་གྲོ་ལ་ཐོག་ཏུ་བཅལ། |

Introducing directly the face of rigpa in itself,
Decide upon one thing and one thing only,
Confidence directly in the liberation of rising thoughts.

གདོད་ནས་དག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་ངང་ཉིད་ལས། |
རིག་པ་ཐོལ་སྐྱེས་སྐད་ཅིག་བྲན་པ་དེ། |
རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ནས་ནོར་བུ་རྟེན་པ་འདྲ། |
སྤུས་ཀྱང་མ་བཅོས་མ་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་སྐ། |

"When, from out of the primordially pure Dharmadhatu,
Suddenly Rigpa arises, and with it there is an instantaneous
recognition, it is
Like finding a precious jewel in the depths of the ocean,
No-one has created it - it is just the Dharmakaya".

* Garab Dorje is best known by the Tibetan version of his name. Various attempts have been made to reconstruct his name in Sanskrit, usually giving it as Prahevajra, but also as Pramodavajra or Surativajra.

Jñānagarbha

བདེན་གཉིས་རྣམ་དཔྱེ་ཤེས་པ་དག། |

ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་ལྷོངས་ཏེ། |

དེ་དག་མ་ལྷུང་ཚོགས་བསགས་ནས། |

ཐུན་ཚོགས་པ་རོལ་འགོ་བ་ཉིད། |

Those who can distinguish between the two truths,
Will not be confused about the Buddha's Words.
Gathering all the accumulations of merit and wisdom,
They will win perfection and reach the other shore.

Distinguishing the Two Truths, verse 2

སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། |

ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་ཉིད་བཞིན། |

སྐྱེ་མེད་སྐྱོན་ཀན་ཞི་བ་ལ། |

དོན་དམ་ཞེས་པའི་བདེ་མཛད་དོ། |

Refutations of origination and so forth,
Are in accordance with reality.
Pacifying all notions of non-origination
Is what we call the ultimate.

Distinguishing the Two Truths, verse 9

ལྷོང་དུ་འབྲེལ་ཡང་དོན་གྱི་དགའ། |

ནལ་པའི་སྒྲིབ་དང་མི་ནལ་སྒྲིབ། |

ཡང་དགའ་ཡང་དགའ་མ་ཡིན་ཏེ། |

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ན་དཔྱེ་བའང་བྱས། |

According to whether or not
They can function as they appear,
Relative phenomena are divided into
The authentic and the inauthentic.

Distinguishing the Two Truths, verse 12

དུ་མས་གཅིག་གི་དངོས་མི་བྱེད། |

དུ་མས་དུ་མ་བྱེད་མ་ཡིན། |

གཅིག་གིས་དུ་མའི་དངོས་མི་བྱེད། |

གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པ་ཡང་མིན། |

Several things do not produce just one thing,
And many things do not create a multiplicity.
One thing is not produced by many things.
And from a single thing, a single thing is not produced.

Distinguishing the Two Truths, verse 14

Kātyāyana

ཕ་ཤ་ཟ་ནིང་མ་ལ་དེག། |
ལས་དན་དག་འོ་བང་ན་བཟུང་། |
རྒྱང་མས་ཁྱོ་ཡི་རྩལ་པ་འཆུ། |
ལ་འོ་བ་འོ་ཚས་ལ་གད་མོ་བློ། |

He eats his father's flesh while striking his own mother,
And cradles in his lap the enemy he killed,
The wife is gnawing at her husband's bones.
Saṃsāra is enough to make you laugh out loud!

Maitreya

ཡི་གོ་འབྲི་མཚོད་སྒྲིན་པ་དང། |
ཉན་དང་གྲོ་བ། དང་ལེན་པ་དང། |
འཆད་དང་ཁ་དོན་བྱེད་པ་དང། |
དེ་སེམས་པ་དང་བསྐྱོམ་པ་ལོ། |
སྒྲོད་པ་དེ་བརྩུ་ལེ་བདག་ཉིད་ཅེ། |
བསོད་ནམས་ལུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། |

Copying texts, making offerings, charity,
Study, reading, memorizing,
Explaining, reciting aloud,
Contemplating and meditating—
These ten activities
Bring merit beyond measure.

Distinguishing the Middle from Extremes, chapter 5

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་སྤྱིར། |
ཡང་དག་རྗེས་ལས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། |

Arousing bodhicitta is: For the sake of others,
Longing to attain complete enlightenment.

Ornament of Clear Realization, I, 18

འདི་ལས་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། |

གཞག་པར་བྱ་བ་རྩལ་ཟད་མེད། |

ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ཏུ། |

ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། |

In this, there is not a thing to be removed,

Nor the slightest thing to be added.

It is looking perfectly into reality itself,

And when reality is seen, complete liberation.

Ornament of Clear Realization, V, 21 and Sublime Continuum, I, 154ⁱⁱ

སྤྱིན་པ་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་རྣམས་དང། |

རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྷན། |

འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། |

ལེམས་ཅན་རྣམ་སྤྱིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ། |

Generosity in which adverse factors have disappeared,

Endowed with wisdom that is non-conceptual,

Completely fulfills all wishes,

And brings all beings to maturity at the three levels.

Ornament of Mahāyāna Sūtras, XVII, 8

བཤེས་གཉེན་དུ་ལ་བ་ཞི་ཞིང་ཉེར་ཞི་བ། །
 ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་སྤྱད། །
 དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྣུ་མཁས་ལྡན། །
 བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་བ་ཕྲངས་ལ་བསྟེན། །

One should follow a spiritual teacher who is disciplined,
 peaceful, serene,
 Endowed with special qualities, diligent, rich in scriptural
 learning,
 Highly realized concerning the nature of reality, skilled in
 speaking,
 The embodiment of love, and indefatigable.
Ornament of Mahāyāna Sūtras, XVII, 10

ཕྲངས་སྤྱིར་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་སྤྱིར། །
 མེད་སྤྱིར་འདིགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར། །
 ཚོས་རྣམས་གཉེས་དང་དགོ་འདན་ནི། །
 གཏན་གྱི་སྤྱདས་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །

Because it is discarded, because it is inconstant,
 Because they do not have, because they are afraid,
 The Dharma in its two aspects and the sangha
 Are not the ultimate and lasting refuge.
Sublime Continuum, I, 20

དམ་པའི་དོན་དུ་འགོ་བ་ཡི། |
 རྒྱལ་ལ་ནི་ལངས་རྒྱལ་ཉལ་གཅིག་ཡིན། |
 ཐུབ་པ་ཚོས་གྲི་རྒྱ་ཅན་སྤྱིར། |
 ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་སྤྱིར། |

On an ultimate level
 The only refuge is the Buddha.
 The Muni embodies the Dharma,
 And is thus the culmination of the sangha.
Sublime Continuum, I, 21

རྫོགས་ལངས་རྒྱ་ནི་འཕོ་སྤྱིར་དང། |
 དེ་བཞིན་ཉིད་དཔྱེར་མེད་སྤྱིར་དང། |
 དེགས་ཡོད་སྤྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀམ། |
 ཉལ་ཏུ་ལངས་རྒྱལ་སྤྱིར་པོ་ཅན། |

Because the perfect buddhas's kaya is all-pervading,
 Because reality is undifferentiated,
 And because they possess the potential,
 Beings always have the buddha nature.
Sublime Continuum, I, 27

མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང། |
 འེན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། |
 ལེམས་ཅན་བྱང་རྒྱལ་ལེམས་དཔའ་དང། |
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བཟློད་དོ། |

According to the phases of impure,
 Partially pure and completely pure,
 We speak of sentient beings, bodhisattvas
 And the thus-gone buddhas.

Sublime Continuum, I, 47

རྣམ་དབྱེ་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། |
 ལྷོ་བྱང་དག་གིས་ཁམས་ལྷོད་གི |
 རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། |
 ལྷོ་མེད་ཚོས་གྱིས་ལྷོད་མ་ཡིན། |

The disposition is empty of the adventitious stains,
 Which are characterized by their total separateness.
 But it is not empty of the unsurpassed qualities,
 Which have the character of total inseparability.

Sublime Continuum, I, 155

མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་མེད་བཞིན་འགྲོ་ལྷ་དག་ན་བདེ་བ་མེད། |

Just as there can be no pleasant fragrance in a cesspit,
 There is no joy among the five classes of beings.^{vii}

Sublime Continuum, IV, 50

བད་ནི་ཞེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཐུང་བྱ་ལ། |
 བདེ་གནས་ཐོབ་བྱ་ཕྱིན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། |
 ལྷག་བཟུལ་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། |
 ཞེས་བྱ་ཐུང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ནིང་བསྟེན་པར་བྱ། |

Illness must be understood, its causes eliminated,
 Wellbeing must be attained, and medicine taken.
 Likewise, suffering, its causes, their cessation and the path
 Must in turn be understood, eliminated, realized and relied
 upon.

Sublime Continuum, IV, 55

ལེར་སྣ་ལ་ལོགས་ནམ་རྟོག་གང། |
 དེ་ནི་རྟོན་མོངས་སྐྱིབ་པར་འདོད། |
 ལེའོར་གསུམ་ནམ་པར་རྟོག་པ་གང། |
 དེ་ནི་ཞེས་བྱ་འཕྲི་སྐྱིབ་པར་འདོད། |

Any thought such as miserliness and so on
 Is held to be an afflictive obscuration.
 Any thought of ‘subject’, ‘object’ and ‘action’
 Is held to be a cognitive obscuration.

Sublime Continuum, V, 14

Mañjuśrīkīrti

ཕུང་པོ་ནམ་དཔུང་སྟོང་པ་ཉིད། |
ཏུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྟེང་པོ་མེད། |
ནམ་པ་ཀའ་གྲི་མཚོ་ག་ལྟན་པའི། |
སྟོང་ཉིད་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། |

The aggregates, when analysed, are found to be emptiness,
Devoid of any substance, like a hollow plantain tree,
But this form of emptiness is not like the emptiness
That is endowed with all the supreme attributes.

A Short Teaching Concerning our Assertions on the View

ཀམ་རྗེས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤགས། །
སྟོང་པ་ཁོ་ན་ཀམ་རྗེས་ཡིན། །
མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་སྐྱིད། །
སྐྱུང་དང་མི་རྟག་ཇི་བཞིན་ནོ། །

The relative is stated to be emptiness,
And emptiness itself is but the relative.
Without the first, the second is not present,
Just as with creation and impermanence.
Commentary on Bodhicitta, verse 68

དང་པོ་བརྒྱད་དང་དགའ་ཉེན་མོངས། །
གཉིས་དང་བརྒྱ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །
ལྷག་མ་བདན་ནི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཡིན། །
བརྒྱ་གཉིས་ཚོས་ནི་གསུམ་དུ་འདས། །

The first, eighth and ninth are afflictions,
The second and tenth are karma,
The remaining seven are suffering.
Thus the twelve links are grouped in three.
Heart of Dependent Origination, verse 2

གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་རྟེ། |
 གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་གྲང་། |
 གསུམ་འབྱུང་གྲིང་པའི་གཞི་ལོ་རྟེ། |
 ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྲིས། |

From the three the two originate,
 And from the two the seven come,
 From seven the three come once again—
 Thus the wheel of existence turns and turns.
Heart of Dependent Origination, verse 3

ཁ་ཐོན་མར་མེ་མེ་ཡོང་བྱ། |
 མེ་ཞེ་ལ་ས་བོན་སྒྲུབ་དང་སྒྲུབ། |
 སྤང་བོ་ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བ་ཡང་། |
 མི་འཕོ་བར་ཡང་མཁས་རྟོགས་བྱ། |

Like a recitation, a candle, a mirror, a seal,
 A magnifying glass, a seed, sourness, or a sound,
 So also with the continuation of the aggregates—
 The wise should know they are not transferred.
Heart of Dependent Origination, verse 5

ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གཏི་ཟུག་དང། |

དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགོ་བ། |

མ་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཟུག་མེད། |

དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགོ་བ་ཡིན། |

Desire, hatred and ignorance,
And the actions they generate are non-virtues.
Non-desire, non-hatred, non-ignorance,
And the actions they generate are virtues.
Jewel Garland, verse 20

ཇི་སྲིད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། |

དེ་སྲིད་དེ་ལས་ངར་འཛིན་ཡོད། |

ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། |

དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། |

As long as the aggregates are conceived,
There will be a conception of “I”,
And when there is a conception of “I”,
There’s karma, and from that, rebirth.
Jewel Garland, verse 35

འཆི་བའི་རྒྱུ་ནི་མང་བ་སྟེ། །
 གསོ་བའི་རྒྱུ་ནི་ཉུང་ཟད་ཅིག། །
 དེ་དག་ཉིད་ནི་འཆི་བའི་ཡང་། །
 དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཚོས་མཛོད་ཅིག། །

Causes of death are numerous;
 While causes of life are few indeed,
 And even those may cause death,
 So practise Dharma at all times.^{viii}

Jewel Garland, verse 278

དེའུ་ཚོས་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག། །
 ཉིན་རེ་དུལ་གསུམ་སྦྱིན་པས་ཀྱང་། །
 བྱམས་པ་ཡུད་ཚམ་ཐང་ཅིག་གོ། །
 བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་པོད། །

Offerings of three hundred pots of food
 Made three times each and every day,
 Could not match even a portion of the merit
 Gained from just a single moment's loving kindness.

Jewel Garland, verse 283

གང་ཞིག་ཕྱོད་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལ། |
 སྤྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེ། |
 ལྷ་བ་ཕྱིན་བལ་ལྟ་བུར་ནམ་མཛེས་ཏེ། |
 དགའ་བོ་སོར་བྱེད་མཐོང་ལྡན་པ་དེ་བྱེད་བཞིན། |

Someone who acted carelessly in the past
 And then becomes careful and attentive,
 Is as beautiful as the moon emerging from the clouds,
 Like Nanda, Aṅgulimāla, Darśaka and Śaṅkara.
Letter to a Friend, verse 14

ཁ་ཟས་སྒྲན་དང་འབྲ་བར་རིག་པ་ཡི། |
 འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་མེད་པར་བརྟེན་བསྐྱེ་སྟེ། |
 རྒྱགས་སྤྱིར་མ་ལགས་སྟེ་མས་པའི་སྤྱིར་མ་ལགས། |
 མཚན་སྤྱིར་མ་ལགས་ལྷུས་གནས་འབབ་ཞིག་སྤྱིར། |

Eat with the idea that your food is medicine,
 Not with feelings of attachment or aversion,
 Or out of conceit and pride in your appearance,
 Or a wish to gain weight; eat only to sustain the body.
Letter to a Friend, verse 38

ཚེ་ལདི་གནོད་མང་རླུང་གིས་བཏབ་པ་ཡི། |
 རྩུ་ཡི་རྩུ་བྱུང་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། |
 དབྱུགས་དབྱུང་དབྱུགས་རྩུབ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། |
 ལད་ཁོམས་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། |

This life is subject to many dangers,
 And as fragile as a bubble in the wind,
 While we sleep we breathe in and out,
 And it is wondrous that we wake again!
Letter to a Friend, verse 55

གང་ཞེས་གསེར་ལྗོད་དེན་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཡིས། |
 དན་སྤྱོད་ལས་འཕྲུག་པར་བསྐྱིས་པ་དེ་བས་ནི། |
 གང་ཞེས་མི་རྩུ་སྐྱེས་ལས་ལྡིག་པ་དང། |
 བསྐྱིས་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་སྤྱོད་པ་ལགས། |

Even more stupid than one who cleans up vomit
 Using a golden vase bedecked with jewels,
 Is the one who, having been born a human,
 Devotes his life to committing harmful deeds.
Letter to a Friend, verse 60

མ་ཡིན་ཐུག་མཐུན་རྒྱ་ཤུག་ཚོ་ག་ཅུམ། |
 དེ་ལ་བྱུང་དེ་ལ་ཀྱང་ས་ཡིས་ལངས་མི་འགྱུར། |

There is not enough soil in the world to make a tiny pellet,
 The size of a juniper berry, for each of your past mothers.
Letter to a Friend, verse 68b

རྣམ་ཅན་དབྱུགས་འབྱུང་འགག་པ་ཚམ་ཞིག་གི།
 དུས་ཀྱི་བར་དུ་ཚོད་རྣམས་དམྱུལ་བ་ཡི།
 ལྷག་བཟུལ་གཞུང་ཡས་ཐོས་ནས་རྣམ་སྟོང་དུ།
 མི་འཛིགས་གང་ཡགས་དོ་དེའི་རང་བཞིན་ནོ།

The ceasing of his breath is all that separates
 An evildoer from hell's boundless suffering.
 Anyone who hears this yet remains unmoved
 Must have a mind as hard as a diamond.

Letter to a Friend, verse 83

དམྱུལ་བ་བྱིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང།
 དན་དང་ལྷོག་དང་གཟུགས་སུ་བསྐྱིས་པས་ཀྱང།
 འཛིགས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་ན་མི་བཟད་པའི།
 རྣམ་སྟོན་རྣམས་སུ་སྟོང་རྣམས་ཅི་བྱར་ཡོད།

And if just seeing pictures of the hells, or hearing,
 Reading and thinking about them brings such terror,
 What will you do when you experience there
 The unbearable effects of your past actions?

Letter to a Friend, verse 84

དེ་ནི་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་འདི་ལངས་རྒྱས་ཀྱི། |
 གཤམ་གྱི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། |
 གང་ཞིག་དེ་ནི་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེ། |
 ཚོས་མཐོང་བ་དེ་དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་པ་མཐོང་། |

Interdependent origination is a most profound
 And cherished treasure among Buddha's teaching.
 Anyone who understands it correctly,
 Will see the Dharma and see the Buddha.

Letter to a Friend, verse 112

དེ་ལྟར་མར་དེ་ལྟར་བཞི་ལ། |
 ལྷོ་བ་རྩེད་ཞིག་ལྷོ་བ་ལྟར། |
 དེ་བཞིན་མོས་སྐྱོད་ཞིག་ལ་ནམས་ཀྱིས། |
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་རྩེད་ཟད་ལྟར། |

Just as on the fourteenth day of waning,
 The moon is barely visible at all,
 For those first practising with aspiration,
 The dharmakaya barely appears.

Praise of the Dharmadhatu, verse 74

ཅི་ལྟར་ཚོས་པའི་རྒྱ་བ་ལ། |
 དེས་གྲིས་དེས་གྲིས་འཕེལ་བ་ལྟར། |
 དེ་བཞིན་ས་ལ་ཞགས་ནམས་གྲིས། |
 དེས་གྲིས་དེས་གྲིས་འཕེལ་བར་མཐོང་། |

Just as the waxing moon
 Grows larger day by day,
 Those who've reached the bhūmis
 See the dharmakaya more and more.
Praise of the Dharmadhatu, verse 75

གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། |
 དེས་ན་ང་ལ་སློན་དེ་ཡོད། |
 ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། |
 ང་ལ་སློན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། |

If I had a position,
 Then I would be at fault,
 But because I have no position,
 I can only be without fault.
Refutation of Objections, verse 29

གང་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ལྡིང་བ། |
 དེ་ལ་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལྡིང། |
 གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་ལྡིང་བ། |
 དེ་ལ་ཅི་ཡང་མི་ལྡིང་དོ། |

To whomever emptiness is possible,
 All things are possible.
 To whomever emptiness is not possible,
 Nothing is possible.
Refutation of Objections, verse 71

གང་ཞེས་སྟོང་དང་རྟེན་ལུང་དག། |
 དབྱུང་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པས། |
 གསུང་མཚོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། |
 ལངས་རྒྱས་དེ་ལ་སྐྱབས་འཚེལ་ཡོ། |

To the one who taught this excellent teaching,
 In which emptiness and dependent origination,
 Are united in a Middle Way—
 To the Buddha, I pay homage.
Refutation of Objections, verse 72

གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་། །

འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །

ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །

འོང་བ་མེད་པ་འགོ་མེད་པ། །

ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །

སྒྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བརྟན་པ། །

རྫོགས་པ་འཇིགས་ངམ་རྒྱས་སྐྱེ་ནམས་ཀྱི། །

དམ་པ་དེ་ལ་སྐྱབས་འཆོལ་ལོ། །

You showed that everything is interdependent:
Unceasing and unborn,
Neither non-existent nor everlasting,
Neither coming nor going,
Neither multiple nor single.
With this teaching, all complexity is pacified,
To you, the perfect buddha,
Supreme among all teachers, I bow in homage!
Root Verses of the Middle Way

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །
 གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྗེ་མེད་མིན། །
 དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །
 རྗེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

Not from itself, nor from another,
 Not from both, nor without a cause,
 Does anything anywhere ever arise.
Root Verses of the Middle Way, I, 1

ག་ལ་ཉེ་ལྡོང་མིན་རྣུང་ཟད་ཡོད། །
 ལྡོང་བ་རྣུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །
 མི་ལྡོང་རྣུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །
 ལྡོང་བ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །

If there were the slightest thing which were not empty,
 Then there would be that much emptiness as well,
 But if there is not the slightest thing which is not empty
 How could emptiness exist?
Root Verses of the Middle Way, XIII, 7

ཐུལ་བ་ནུམས་གྲིས་ལྟོང་པ་ཉིད། |
ལྟ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱུང་བར་གསུངས། |
གང་དག་ལྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། |
དེད་ག་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། |

The victorious ones say that emptiness
Undermines all dogmatic views,
Those who take a dogmatic view of emptiness
Are said to be incurable.

Root Verses of the Middle Way, XIII, 8

ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། |
མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། |
དེ་སྦྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། |
མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱུངོ། |

To say “it is” is a conception of permanence,
To say “it is not” is a view of nihilism,
Therefore the learned should not dwell
In either existence or non-existence.

Root Verses of the Middle Way, XV, 10

རྗོགས་ལངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱོན་ནིང་། །

ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །

རང་ལངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །

རྟོན་པ་མེད་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །

In a land where the perfect buddhas have not come,
And the śrāvakas too are nowhere to be found,
The wisdom of the pratyekabuddhas
Develops perfectly without reliance.
Root Verses of the Middle Way, XVIII, 12

ལངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ། །

བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །

འཛིག་རྟོན་ཀུན་རྗོབ་བདེན་པ་དང་། །

དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་ལོ། །

The teachings taught by the buddhas
Entirely depend on the two truths:
The relative truth of the world and
The truth of the ultimate meaning.
Root Verses of the Middle Way, XXIV, 8

གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། །
 རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཞེས་པ། །
 དེ་དག་སངས་རྒྱལ་བརྟན་པ་ནི། །
 ཟབ་མཐིལ་དེ་ཉིད་རྣམ་མི་ཞེས། །

Those who fail to understand
 The distinctions between these two truths
 Will fail to understand the meaning
 Of the profound teachings of the buddhas.
Root Verses of the Middle Way, XXIV, 9

བ་སྐྱད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །
 དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །
 དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །
 རྒྱ་དན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །

Without relying on the conventional,
 The ultimate meaning will not be realized,
 And if one does not realize the ultimate,
 One will not attain nirvāṇa.
Root Verses of the Middle Way, XXIV, 10

ལྟོང་པ་ཉིད་ལ་བཟུང་སྟེ་ན། |
 ཤེས་རབ་རྒྱུང་ན་མས་ལྷུང་བར་འགྱུར། |
 ཇི་ལྟར་སྐྱུ་ལ་ལ་གཟུང་ཉིད་དང། |
 དེ་ག་ལྟ་གས་ཉིད་པར་བསྐྱབས་པ་བཞིན། |

If they view emptiness in the wrong way,
 The less intelligent will be ruined,
 Like someone mishandling a poisonous snake,
 Or chanting a powerful spell incorrectly.
Root Verses of the Middle Way, XXIV, 11

གང་སྐྱིར་ཉེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། |
 ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། |
 དེ་སྐྱིར་ལྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། |
 ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། |

There is not a single thing
 That does not arise interdependently.
 Therefore there is not a single thing
 That is not emptiness.
Root Verses of the Middle Way, XXIV, 19

གང་གི་སྤྱུགས་བརྗེ་ཉེར་བཟུང་ནས། །
 ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་སྤྱིར། །
 དམ་བའི་ཚོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །
 གོ་ཏེ་མ་དེ་ལ་སྤྱུག་འཚེ་ལོ། །

I prostrate to Gautama,
 Who, out of compassion,
 Taught the sacred Dharma
 That leads to the relinquishing of all views.^{ix}
Root Verses of the Middle Way

དམ་པས་མང་པོ་ཁ་འཆེ་མི་བྱེད་ཅིང། །
 གལ་ཏེ་དཀའ་ལས་ཁས་ནི་སྤངས་སྤྱུར་ན། །
 རྗེ་ལ་རིམ་གྱིས་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །
 འི་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

The wise do not make many promises,
 But once they have committed themselves,
 Then, as if the pledge were carved in stone,
 Even in the face of death, they will not fail.
Staff of Wisdom, verse 11

Padmasambhava

ཀྱེ་མ་བདག་ལ་འཚི་ཁ་བར་དོ་འཆར་དུས་འདིར་མེ
ཀྱན་ལ་ཚགས་སེམས་ཞེན་འདོན་སྤངས་བྱས་ལེམ་མེ
གདམས་བག་གསལ་བའི་ལམ་ལ་མ་གཡེང་འདུག་མེ
རང་རིག་སྐྱེ་མེད་ནམ་མཁའ་འདི་དབྱིངས་སུ་འཕང་མེ
འདས་བྱས་ཤིང་བྱུང་བའི་དུས་ལ་འཁྲུག་མེ
མི་རྟོག་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱེམ་མེ

Now when the bardo of dying dawns upon me,
I will abandon all grasping, yearning, and attachment,
Enter undistracted into clear awareness of the teaching,
And eject my consciousness into the space of unborn Rigpa;
As I leave this compound body of flesh and blood
I will know it to be a transitory illusion.

Root Verses of the Bardos

ལྟ་བུ་ནམ་མཁའ་བས་ཀྱང་མཐོ་ནེམ་མེ
ལས་རྒྱ་འབྲས་བུ་སྤྱེ་བས་ཀྱང་ཞིབ་མེ

Although my view is higher than the sky,
My respect for the cause and effect of actions is as fine as
grains of flour.

དད་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་པོ་མོ་ལུང་།

པད་ལྷུང་གང་དུ་འང་མ་བཞུད་ལྷོ་ཉལ་ཡོད་པུ།

For anyone, man or woman, who has faith in me,
I, the Lotus Born, have never departed—I sleep on their
threshold.

ང་མཐོང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མཐོང་པུ།

ང་བསྐྱབས་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པུ།

ང་ནི་བདེ་གཤེགས་འདས་པ་ཡིན་པུ།

Seeing me, all the buddhas are seen,
Accomplishing my practice, the practice of all the buddhas is
accomplished,
For I am the embodiment of all the sugatas.

གཟུང་བའི་ཡུལ་གྱིས་མ་གོས་ཤིང་། |

འཛིན་པའི་རྟོག་པས་མ་སྐྱད་པས། |

དེག་རྟོང་ཇི་ཅེས་སྐྱང་བ་ནི། |

སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་ལོ། |

Unstained by objective clinging,
Unspoiled by the grasping mind,
Sustaining the naked and empty awareness
Is the wisdom mind of all the buddhas!^x

ཚོས་གྲི་རྩ་བ་མ་གཙོས་སེམས་གྲི་རྩ་བ་ཚོད་ཅེས་པ་ལྟར་།

སེམས་གྲི་རྩ་བ་ཚོད་ན་གཅིག་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་།

སེམས་གྲི་རྩ་བ་མ་ཚོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་གཅིག་ལྟར་ལྟར་།

Do not investigate phenomena: investigate the mind.

If you investigate the mind, you'll know the one thing which resolves all.

If you don't investigate the mind, you can know everything but be forever stuck on one.

Rāhulabhadra

སྐྱེ་བལམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་ཡ་རོལ་སྤྲིན། །

མ་སྐྱེས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་རྟེན། །

སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་སྤྲུག་འཆོལ་ལོ། །

Beyond words, beyond thought, beyond description,
prajñāparamitā,

Unborn, unceasing, the very essence of space,

Yet it can be experienced as the pure wisdom of our own
awareness,

Homage to the mother of the buddhas of the three times!

Praise to Prajñāparamitā^{xi}

ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྗིད་གང་དང། །

རྟེན་གང་དང་གོམས་པ་གང། །

ཐུང་ཐུས་གང་ཡིན་དེ་དག་ལས། །

འབྲས་བུ་ཐོག་མར་སྐྱེན་པར་འགྲུང། །

Whichever actions carry the heaviest effect,

Whichever are done closest to death or are most habitual,

And those which were committed earliest—

These will be the first to ripen.

བདག་དང་གཞན་སྐྱེས་དངོས་འདི་དག། |

ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང། |

དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་སྤྱིར། |

རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། |

These entities spoken of by ourselves and others
Are in reality devoid of any intrinsic nature,
Because they possess neither a nature as one
Nor as many, and are just like reflections.

Ornament of the Middle Way, verse 1

རྩྭ་པ་གཉེས་ཤིང་རྟོ་ཞེན་ནས་སྤྱ། |

དེགས་པའི་བྲལ་སྤྱོད་གས་འདུ་བྱེད་པ། |

དེ་དག་དེ་སྤྱིར་ཇི་བཞིན་དོན། |

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཉིད་འཐོབ། |

Those who ride the chariot of the two approaches,
And grasp the reins of logical reasoning,
Will therefore in the truest sense be called
Followers of the greater vehicle.

Ornament of the Middle Way, verse 93

Sāntideva

ཕོན་ཆད་མ་སྐྱུང་བ་ཡང་འདིར་བཟོད་མེད། |
ཕྱེབ་སྐྱོར་མཁལ་བའང་བདག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། |
དེ་སྦྱིར་གཞན་དོན་བསམ་བའང་བདག་ལ་མེད། |
རང་གི་ཡིད་ལ་བསྐོམ་སྦྱིར་ངས་འདིར་བརྩམས། |

There is nothing here that has not been said before,
And I lack any skill in the art of composition.
Therefore I do not expect this to be of use to others,
And write it only as an exercise for my mind.
Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, I, 2

དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྟེན་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ། |
སྦྱིས་སྤྱི་དོན་སྐྱབ་ཐོབ་བར་གྱུར་བ་ལ། |
གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་བམ་བསྐྱབས་ན། |
སྦྱིས་འདི་ཡང་དག་འབྱོར་བ་གལ་འབྱུང། |

This free and well-favoured human form is difficult to obtain.
Now that you have the chance to realise the full human
potential
If you don't make good use of this opportunity,
How could you possibly expect to have such a chance again?
Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, I, 4

དེ་ལྟར་མཚོན་མོ་ལྷན་ནག་གླིན་རྩམ་ནས། |
 ལྷོག་འགྲུ་རྐང་ཅིག་རབ་རྣང་རྟོན་པ་ལྟར། |
 དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་ན། |
 འཛིག་རྟེན་བསོད་ནམས་རྫོ་གྲོས་ཐང་འགའ་འབྱུང། |

Like a flash of lightning on a dark and cloudy night,
 Which sheds its brilliant light for just an instant,
 Every now and then, through the buddhas' power,
 A mind of virtue occurs briefly to people of the world.
Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, I, 5

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དེ་མདོར་བཟུས་ན། |
 རྣམ་པ་གཉེས་སུ་ཤེས་བྱ་རྟེ། |
 བྱང་རྒྱལ་རྫོན་པའི་སེམས་དང་ནི། |
 བྱང་རྒྱལ་འདུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། |

Understand that, briefly stated,
 Bodhicitta has two aspects:
 The mind aspiring to awaken,
 And actual application.
Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, I, 15

འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། |
 ཐེ་བྲག་ཇི་ལྟར་གཤམ་བ་ལྟར། |
 དེ་བཞིན་མཁའ་པལ་འདི་གཉིས་ཀྱི། |
 ཐེ་བྲག་རིམ་བཞིན་གཤམ་པར་བྱ། |

Just as one understands the difference
 Between wishing to go and going on a journey,
 The wise should understand these two,
 Recognizing their difference and their order.
Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, I, 16

ལྷུག་བལྟལ་འདོད་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང། |
 ལྷུག་བལྟལ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱུག། |
 བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་མུག་པས། |
 རང་གི་བདེ་བ་དབྱེ་ལྟར་འཇོམས། |

Though longing to be rid of suffering,
 They rush headlong towards suffering itself.
 Although longing to be happy, in their ignorance
 They destroy their own well-being, as if it were their worst
 enemy.

Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, I, 28

བདག་ནི་མདོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་མགོན། །
 ལམ་ཞགས་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང། །
 བཀྲ་ལ་འདོད་རྣམས་ཀྱི་གྲུ་དང་ནི། །
 གཞིངས་དང་ཟམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། །

May I be a guard for those without one,
 A guide for all who journey on the road,
 May I become a boat, a raft or bridge,
 For all who wish to cross the water.

Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, III, 18

སྤྱིང་དོན་གཉེར་ལ་སྤྱིང་དང་ནི། །
 མར་མེ་འདོད་ལ་མར་མེ་དང། །
 གནས་མལ་འདོད་ལ་གནས་མལ་དང། །
 བདག་ནི་ལྷུས་ཅན་བླན་འདོད་པ། །
 ཀུན་གྱི་བླན་དུ་གྱུར་བར་ཤོག། །

May I be an isle for those desiring landfall,
 And a lamp for those who wish for light,
 May I be a bed for those who need to rest,
 And a servant for all who live in need.

Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, III, 19

ཡིད་བཞིན་ནོར་དང་བྱུང་པ་བཟང་། །
 རིག་ལྡན་གས་བྱུང་དང་སྐྱེན་ཆེན་དང་། །
 དཔག་བསམ་གྱི་ནི་ཤིང་དག་དང་། །
 ལྷུང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་འཛོལ་གྱུར། །

May I become a wishing jewel, a magic vase,
 A powerful mantra and a medicine of wonder,
 May I be a tree of miracles granting every wish,
 And a cow of plenty sustaining all the world.
Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, III, 20

རྐང་ཅིག་གཅིག་བྱས་ལྡིག་པས་བྱང་། །
 བརྟལ་པར་མནར་མེད་གནས་འགྱུར་ན། །
 ཐོག་མེད་འཁོར་བར་བསགས་ལྡིག་གིས། །
 བདེ་འགྲོར་མི་འགྲོ་ལྗོངས་ཅི་དགོས། །

If a single moment's negativity,
 Can lead to an aeon in the Avīci hell,
 Then with all our harmful acts accumulated in saṃsāra
 without beginning,
 What chance is there of going to the higher realms?
Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, IV, 21

།ཀན་ནས་དྲན་པའི་ཐག་པ་ཡིས། །
 །སེམས་ཀྱི་སྤང་པོ་དམ་བཅགས་ན། །
 །འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་འགྱུར་ཞིང། །
 །དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལག་རྒྱུ་འོང། །

If, with the rope of mindfulness,
 You bind firm the elephant of the mind,
 You will let go of every fear
 And find virtue close at hand.

Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, V, 3

།ས་སྟེང་འདི་དག་ཀོས་གཡོགས་སྲུ། །
 །དེ་སྟེང་ཀོ་བས་གཡོགས་ལ་ཡང། །
 །ལྷམ་མཐིལ་ཅོམ་གྱི་ཀོ་བས་ནི། །
 །ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོགས་དང་འབྲ། །

Where would I find enough leather
 To cover the entire surface of the earth?
 But with leather soles beneath my feet,
 It's as if the whole world had been covered.

Engaging in Bodhisattva Conduct, V, 13

འདིགས་དང་དགའ་སྟོན་སོགས་འབྲེལ་བས། །
 གལ་ཏེ་མི་ནལ་ཅི་བདེར་བྱ། །
 འདི་ལྟར་སྦྱོན་པའི་དུས་དག་ཏུ། །
 ལྷོ་ལ་བྲིམས་བཏང་སྟོམས་བྱ་བར་གསུངས། །

In fearful situations or during celebrations,
 If I am not able to concentrate like this,
 I may relax, because in times of generosity,
 Discipline may be suspended, it is said.
Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, V, 42

མིག་གིས་སེམས་ཅན་ལྟ་ན་ཡང་། །
 འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ །
 ལངས་རྒྱལ་ཉིད་འགྲུང་རོ་ཞེས། །
 དང་ཞིང་བྱམས་པའི་ལྷོ་ལ་གྲིས་བཟླ། །

Whenever I catch sight of others,
 By thinking, “It is through them,
 That I will reach awakening”,
 I’ll look with sincerity and love.
Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, V, 80

སྐྱུ་ལ་སྤྲོད་ཅི་ལྟར་གྱིས་མི་བསྐྱབ་པ། |
 དེ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། |
 དེ་ལྟར་གནས་པའི་སྐབས་པ་ལ། |
 བསོད་ནམས་མི་འགྲུར་གང་ཡང་མེད། |

There is nothing whatsoever
 A bodhisattva should not learn.
 When one is skilful in all things,
 Nothing fails to be of merit.

Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, V, 100

བསྐྱེད་པ་སྟོད་དུ་བསགས་པ་ཡི། |
 སྤྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཚོད་ལ་སོགས། |
 ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་གྱང། |
 བོད་ཚྭ་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་འགྲུབ། |

All that you have accumulated over a thousand aeons—
 Generosity, offerings to the buddhas and the like,
 Whatever good you have done—all of it
 Is destroyed in a single burst of anger.

Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, VI, 1

ཞེ་སྤང་ལྷ་སྤྱི་ལྷོ་བ་མེད། |
 བཟོད་པ་ལྷ་སྤྱི་དཀའ་སྤྱོད་མེད། |
 དེ་བལ་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་ཏུ། |
 ལྷ་ཚོགས་རྒྱལ་གྱིས་བསྐོས་པར་གྱ། |

There is no evil similar to anger,
 And no discipline like patience,
 Strive always therefore for tolerance,
 Cultivating it in varied ways.

Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, VI, 2

གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། |
 དེ་ལ་མི་དགའ་ཅི་ནི་གཤམ་ཡོད། |
 གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ནི། |
 དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་པམ། |

If a problem can be solved,
 What reason is there to be upset?
 If there is no possible solution,
 What use is there in being sad?

Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, VI, 10

གོ་མཁས་ན་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་བའི། |
 དངོས་དེ་གཤམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། |

There is nothing whatsoever
 That does not grow easier with practice.

Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, VI, 14

བསོད་ནམས་གྱིས་ནི་ལྷན་བདེ་ལ། |

མཁས་བ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། |

ག་ཅན་དོན་ལའོར་བར་གནས་ནས་ཀྱང། | |

སླིང་ཇེ་ཅན་དག་ཅི་ཏྲེ་སློ། |

When their bodies are well because of their merit,
And their minds are happy because of their wisdom,
Even if they stay on in saṃsāra for the benefit of others,
How could the compassionate ones ever be despondent?
Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, VII, 28

དེ་བས་སློང་ལ་ཀན་སེལ་བའི། |

བྱང་རྒྱུ་སེམས་གྱི་ཏྲེ་ལོན་ནས། |

བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། |

སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སླིད་ལྷན་འགྱུར། |

Riding upon the horse of bodhicitta
That dispels all weariness and fatigue,
Who could ever feel depressed,
While travelling from joy to joy?
Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, VII, 30

ཞི་བའི་སྐྱལ་དང་ཕྱད་གྱུར་ན། །

ཁྲ་ཡང་ཁ་ལྷིང་ལྷ་བྱུང་གྱོད། །

གཡ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཉམ་རྒྱུད་ན། །

ལྷུང་བ་རྒྱུད་དུ་འད་གཞོད་པར་གྱེད། །

When they come upon a serpent near to death,
Even common crows behave like mighty eagles.

Likewise, if I am weak and faint of heart,

Even minor faults will become great setbacks.

Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, VII, 52

ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །

ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་གྱུས་ནས། །

ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙུལ་གྱི་དེ་ཡང་ནི། །

འཛིན་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མདོན་དགས་འགྲུབ། །

Knowing that the mind's afflictions are overcome
Through penetrating insight suffused with stable calm,

You should first seek the peace of calm abiding,

Which is found in joy and non-attachment to the world.

Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, VIII, 4

གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ལ་། |

སྤྱིར་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། |

བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བ། |

གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། |

Whoever wishes to quickly afford protection

To both himself and others

Should practise that most noble secret:

The exchanging of oneself for others.

Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, VIII, 120

འཛིན་རྟེན་བདེ་བ་འདི་སྟེང་པ། |

དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། |

འཛིན་རྟེན་སྤྱི་བུ་འདི་སྟེང་པ། |

དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། |

Whatever joy there is in this world,

All comes from wanting others to be happy.

Whatever suffering there is in this world,

All comes from wanting oneself to be happy.

Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, VIII, 129

མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། །
 སྤྱིས་པ་རང་གི་དོན་སྤྱད་དང། །
 ཐུབ་པ་ག་ཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །
 འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས། །

What need is there to say a whole lot more?
 Buddhas work for the benefit of others,
 Ordinary people work for the benefit of themselves,
 And just look at the difference between them!
Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, VIII, 130

བདག་བདེ་ག་ཞན་གྱི་སྐྱུག་བཟུལ་དག། །
 ཡང་དག་བཅེ་བ་མ་སྦྱས་ན། །
 ལངས་སྦྱུས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང། །
 འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །

Unless I can give away my happiness
 In exchange for others' suffering,
 I will not attain the awakening I seek,
 And even in saṃsāra I'll find no joy.
Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, VIII, 131

འཛིན་རྟེན་དག་ན་འཚོ་བ་གང་ཡོད་དང། |
 འཛིན་ས་དང་སྤྱུ་བ་བཟུལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་སྤྱིར་བཤ། |
 དེ་ཀུན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་སྤྱད་ན། |
 འདྲེ་ཚེན་དེས་ཀོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་གྲ། |

If all the harms throughout the world,
 And all its fears and sufferings,
 All spring from clinging to a self,
 What need have I for such a demon?

Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, VIII, 134

ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། |
 ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། |
 དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་སྤྱུ་བ་བཟུལ་དག། |
 ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། |

All these different aspects of the teaching,
 The Buddha taught for the sake of wisdom.
 Therefore those who wish to pacify their ills
 Should generate this wisdom in their minds.

Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, IX, 1

ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །
 འདི་ནི་འདོན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །
 དོན་དམ་སྟེ་ཡི་སྟོན་ཡུལ་མིན། །
 སྟེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བཟོད། །

The relative and the ultimate—
 These, we claim, are the two truths.
 The ultimate lies beyond the reach of mind,
 For the ordinary mind is only relative.
Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, IX, 2

སྟོང་ཉིད་འག་ཆགས་གོམས་པས་ནི། །
 དངོས་པོའི་འག་ཆགས་སྟོང་འགྲུར་ནིང། །
 ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་ནི། །
 དེ་ཡང་སྟེ་ནས་སྟོང་བར་འགྲུབ། །

Through cultivating familiarity with emptiness,
 The habit of perceiving real entities will fade.
 By training in the view that nothing's real,
 In time this view itself will also disappear.
Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, IX, 32

གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག། |

སྤོ་ཡི་མདན་ན་མི་གནས་པ། |

དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། |

དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ནི། |

When the notions of real and unreal
Are absent from before the mind,
Then, there is no other possibility,
But to rest in total peace, beyond concepts.

Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, IX, 34

ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང། |

འགྲོ་བ་ཇི་སྲིད་གནས་གྱུར་པ། |

དེ་སྲིད་བདག་ནི་གནས་གྱུར་ནས། |

འགྲོ་བའི་སྤུག་བསྐྱེད་པའི་བར་ཤོག། |

For as long as space exists,
And as long as living beings endure,
Until then, may I too remain,
To dispel the misery of all beings.

Introduction to the Bodhisattva's Way of Life, X, 55

Saraha

དོན་དམ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །
ཚོགས་བསགས་སྐྱིབ་པ་དག་པའི་ལག་རྗེས་དང། །
རྟོགས་ལྡན་སྤྱི་མའི་བྱིན་རྒྱལས་ཁོ་ན་ལས། །
ཐབས་གཞན་བསྟེན་པ་ཚོངས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

Ultimate co-emergent wisdom can only come
From gathering accumulations and purifying obscurations,
And through the blessings of a realized master—
You should know that it's foolish to rely on any other method.
Treasury of Dohās

དངོས་པོར་འཛིན་པ་སྤྱུགས་དང་འདྲ། །
དངོས་མེད་འཛིན་པ་དེ་བས་སྤྱི་ན། །

To cling to things as real is to be like cattle,
But to cling to things as unreal is even more foolish.

Tilopa

བྱ་སྤང་བས་མི་འཛིང་ཞེན་པས་འཛིང། |

ཞེན་པ་ཚོད་ཅིག་ལྷོ་ས། |

Son, it is not appearances that bind you, it is grasping.
Cut through your attachment, Nāropa.

Vasubandhu

ལས་ལས་འདིག་རྟེན་སྣ་ཚོ་གས་སྟེ། །

From karma the various worlds arise.

Treasury of Abhidharma, IV, 1

འཕགས་པ་མིན་ཡང་པ་མ་དང་། །

ནད་པ་དང་ནི་ཚོས་སྟོན་དང་། །

སྐྱེ་མཐའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ། །

ཡོན་ནི་གཞུག་པ་ཡིན། །

Even though they are not Āryas,

Offerings to one's parents or the sick,

To Dharma teachers or bodhisattvas in their final birth,

Are without measure.

Treasury of Abhidharma, IV, 118

ཐུགས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་དང་། །

ཡུལ་ནི་རྟེ་བར་གནས་པ་དང་། །

རྒྱུ་པ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། །

ཉོན་མོངས་རྒྱ་ན་ཚོང་བ་ཡིན། །

Not having abandoned their subtle potential,

Being close to objects that provoke them,

And thinking in a way that is mistaken—

With these, the causes for the afflictions are complete.

Treasury of Abhidharma, V, 34

གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒྲོ་ཡིས་གཞན། |

བས་ལ་ན་དེ་སྒྲོ་མི་འདུག་པ། |

བུམ་ཚུ་བཞིན་དུ་ཀན་རྫོབ་ཏུ། |

ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། |

Things which, when destroyed or mentally dissected,
Can no longer be identified by the mind,
Such as pots or water, are relative;
All else besides is ultimately existent.

Treasury of Abhidharma, VI, 4

རྒྱལ་གནས་ཐོས་དང་བལམ་ལྡན་པས། |

གྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར།

Observing discipline, and having heard and contemplated the
teachings,

One applies oneself intensively to meditation.

Treasury of Abhidharma, VI, 5

སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ནམ་གཉིས་ཏེ། །

ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །

དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྐྱབ་དང། །

སྐྱབ་པ་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །

The teaching of the Buddha has two aspects:

The elements of scripture and realization.

These are maintained only through teaching

And through practice.

Treasury of Abhidharma, VIII, 39

དུག་གིས་གཅིག་ཅེས་བྱུང་བ་ན། །

ཤ་རབ་དུལ་ཆ་དུག་ཏུ་འགྱུར། །

དུག་པ་ནམས་ནི་གོ་གཅིག་ན། །

གོང་བྱུང་དུལ་ཤན་ཅེས་དུ་འགྱུར། །

When six other particles are joined to it,

The subtle particle will have six parts.

If the six all simply converge,

Then even compounds will be infinitesimal.

Twenty Verses

ད་རྒྱལ་དང་ནི་མ་དད་དད། |

དོན་དུ་གཉེས་བ་མེད་ཉིད་དད། |

སྤྱི་རོལ་རྣམས་གཡེང་ནད་དུ་སྤྱད། |

སྐྱོ་བས་ཉན་པ་དྲི་མ་ཡིན། |

Arrogance, lack of faith,
Lack of any interest,
Outward distraction, inward tension,
And discouragement are the six stains.
Well Explained Reasoning

ཉོན་མོངས་དབང་རྣམས་མ་ལྷུས་འཚོས་བ་དད། |

དན་འགོའི་སྤྱིད་ལས་སྐྱོབ་པ་གང་ཡིན་པ། |

འཚོས་སྐྱོབ་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་ན་བཟུན་བཅོས་ཏེ། |

གཉེས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ་མེད། |

That which subdues all the enemies, one's own afflictions,
And guards against future existence in the lower realms,
Is called a 'treatise', because it subdues and protects,
These two features are not found in other traditions.
Well Explained Reasoning

ཚོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། །
 ཟྱ་དན་འདས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། །
 བསོད་ནམས་ཚེ་དང་གསུང་རབ་དང། །
 འབྲུང་འབྲུང་དེས་དང་ཚོས་ལྷགས་ལའོ། །

Dharma means something knowable, the path,
 Nirvāṇa, a mental object,
 Merit, life, excellent teaching,
 A conditioned thing, regulation and religion.
Well Explained Reasoning

མདོ་དོན་སྣེ་བར་འདོད་ནམས་ལ། །
 མན་དག་རྩུང་ཞིག་སྒྲིན་པར་བྱ། །
 དེ་ལ་མན་དག་འདི་ཡིན་ཏེ། །
 དགོས་པ་བསྟུན་པའི་དོན་བཅས་དང། །
 ཚིག་དོན་བཅས་དང་མཚམས་སྒྲོར་བཅས། །
 བཤེས་ལ་ལན་གཅིག་ཏེ་བསྟུན་པར་བྱ། །

Those who wish to teach the meaning of the sūtras,
 Should be offered a few words of practical advice.
 The practical instruction I refer to is as follows:
 Relate the teaching's purpose and its basic theme,
 The meaning of the words and the logic of their sequence,
 And offer a response to any possible objections.
Well Explained Reasoning

པོད་གཤམ་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་
ཀྱིས་གསུངས་པ།

**The Learned and Accomplished
Masters of Tibet, Land of Snows**

Drikung Kyobpa Rinpoche

ལྷ་མ་རྒྱ་བཞིའི་གདམས་རིལ། |
མེས་གསུམ་ཉི་མ་མ་ཤར་ན། |
བྱེན་རྒྱལ་ལ་རྒྱ་རྒྱན་མི་འབེབས་པས། |
སེམས་མེས་གསུམ་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། |

Unless the sun of devotion shines
Upon the snowy peak of the master's four kayas,
The stream of his blessings will never flow.
So strive to arouse devotion in your mind!

Gampopa

ཀླུ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྐྱིད་པོ་སྟེ།   ཉེན་ནི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཚོ་གཤེགས་
ཀླུ་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན།   ཐབས་ནི་དེ་ཡི་གདམས་
དག་སྟེ།   འབྲས་བུ་ཚོགས་སངས་ཀླུ་སྟེ།   འཕྲིན་ལས་
ཉོ་བ་མེད་འགོ་དོན་མཛད།

The cause is the buddha nature. The support is the most precious human body. The circumstance is the spiritual friend. The method consists of his instructions. The result consists of the kayas of perfect buddhahood. The activity is the spontaneous accomplishment of beings' benefit.

Jewel Ornament of Liberation

ཚོས་ཚོས་བཞིན་མ་སྤྱད་ན། |
ཚོས་ཀྱིས་སྤང་དན་སོང་དུ་འགོ་བའི་ཀླུ་ཐུང། |

Unless you practise Dharma according to the Dharma, Dharma itself will become the cause of lower rebirth.

Jé Tsongkhapa

བལམ་པ་བཟང་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་བཟང་། |

བལམ་པ་དམ་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་དམ། |

ཐམས་ཅད་བལམ་པ་དག་ལ་རག་ལས་བས། |

རྟག་པར་བལམ་པ་བཟང་ལ་འབད་པར་བྱ། |

If the intentions are good, then so will be the levels and paths.
If the intentions are bad, then the levels and paths will be too.
Since everything depends on one's intentions,
Always strive to make sure that they are positive.^{xii}

A Literary Gem of Poetry

དང་པོར་རྒྱ་ཆེར་ཐོས་པ་མང་དུ་བཅོལ། |

བར་དུ་གཞན་ལྟགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་གས། |

ཐ་མར་རྟེན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་སྤངས། |

ཀུན་གྱང་བཏུན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོས། |

At first, seek a learning that is vast and comprehensive,
Next, take all the statements of the texts as practical advice,
Finally, take this to heart by practising by day and night.
Dedicating it all to the flourishing of the teachings.

Noble Intentions

ལྷོང་བ་རྟོན་ལུང་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང། |

རྟོང་བ་ཁས་ལེན་བྱལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། |

ཇི་སྲིད་ལོ་ལོར་ལྷོང་བ་དེ་སྲིད་ད། |

ད་དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། |

For as long as the understanding of appearances—unfailing
interdependence—

And emptiness—the freedom from all assertions—

Appear to be in conflict, for that long

There can be no realization of Śākyamuni's intent.

Three Principal Aspects of the Path, verse 11

Jikme Lingpa

ས་སྒྲ་མཐོན་པོར་ག་ཞེགས་པའི་མཁའ་ལྗིད་གི།

གྲིབ་མ་རེ་ཞིག་བཟླ་བར་མི་མངོན་ཡང།

གཟུགས་ཅན་ཉིད་དང་འདྲ་ལྟ་སྤངས་པ་བཞིན།

ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབས་ཚེ་ལྟག་པར་མངོན།

When the eagle soars up, high above the ground,

For a while its shadow is nowhere to be seen;

Yet bird and shadow still are linked. So it is with our actions:

When the right conditions come together, their effects will
manifest.

Treasury of Precious Qualities, III, 3

Langri Thangpa

ཐུང་ཁ་རང་གིས་ལན་པ་དང་། །

ཐུ་ལ་ཁ་གཞན་ལ་འབྲུ་ལ་བར་ཤོག། །

I will take defeat upon myself,
And give the victory to others.

Eight Verses of Training the Mind

Longchen Rabjam

ལྷོ་བ་ལེམས་བསྐྱེད་དངོས་གཞི་དམིགས་པ་མེད། །

རྗེས་ལ་བཟོ་བལ་ཡོངས་སུ་བྱིན་པ་ནི། །

ཐར་ལམ་བསྐྱེད་པའི་གཅེས་པ་རྣམ་གསུམ་ཡིན། །

Begin with bodhicitta, do the main practice without concepts,
Conclude by dedicating the merit. These, together and
complete,
Are the three vital supports for progressing on the path to
liberation.

ཐམས་ཅད་མཉམ་ཇོགས་སྐྱུ་མའི་རང་བཞིན་ལ། །

བཟང་དན་སྒྲོད་དོར་མེད་པས་དགོད་རེ་བོ། །

Since everything is but an illusion,
Perfect in being what it is,
Having nothing to do with good or bad,
Acceptance or rejection,
One might as well burst out laughing!
The Great Perfection's Self-Liberation in the Nature of Mind,
chapter 1

མ་བཅོས་མ་བཅོས་རང་གི་སེམས་མ་བཅོས། |
 མ་འཛིན་མ་འཛིན་རང་གི་སེམས་མ་འཛིན། |
 བཅོས་ཤིང་བཅོས་ཤིང་སེམས་ཀྱི་རྗེ་གསལ་ཡངས་པས། |
 བཅོས་མའི་སེམས་ཀྱིས་སྡིང་པོའི་དོན་ལ་བསྐྱེལས། |

Do not alter, do not alter. Do not alter this mind of yours.
 Do not grasp, do not grasp. Do not grasp at this mind of
 yours.
 Alter and alter, and you will stir up the cloudy depths of the
 mind
 And a mind that is altered obscures its own true nature.
The Great Perfection's Self-Liberation in the Nature of Mind

ཤེས་བྱ་ནམ་མཁའ་འགྲུབ་རྣམས་ལྷན་པར་བྱ། |
 བསྐྱེལ་དགོས་གནས་ལ་ཟད་པ་མེད། |
 ད་དེས་ཚོས་སྐའི་སྡིང་པོའི་དོན། |
 འགྲུང་མེད་བཅོན་ས་བརྒྱུང་ན་ཡེགས། |

Knowledge is as infinite as the stars in the sky;
 There is no end to all the subjects one could study.
 It is better to grasp straight away their very essence—
 The unchanging fortress of the dharmakaya.

འགྲོ་བའི་དུས་བབས་མགོན་པོ་ལམ་ཞུགས་བཞིན། །
 འཆི་བས་དགའ་བའི་རྗེད་པ་ལེགས་གྲུབ་པ། །
 རྒྱ་མཚོའི་དོན་ཡོངས་གྲུབ་པའི་ཚོད་ལ་དཔ། །
 གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ལྷ་དབང་དང། །
 བསམ་གཏན་གྲུབ་པའི་བདེ་བས་ཆེས་ལྷག་གོ། །
 ད་ནི་མི་སྲོད་པུ་ལས་འབྲེལ་རྩལ། །
 འཆི་མེད་བདེ་ཆེན་བཙན་ས་ཟིན་དུ་འགྲོ། །

My delight in death is far, far greater than
 The delight of traders at making vast fortunes at sea,
 Or the lords of the gods who vaunt their victory in battle;
 Or of those sages who have entered the rapture of perfect
 absorption.
 So just as a traveller sets out on the road when it is time,
 I, Pema Ledrel Tsal, will not remain in this world any longer,
 But will go to dwell in the stronghold of the great bliss of
 deathlessness.
Last Testament, entitled 'Immaculate Radiance'

Machik Labdrön

གྲིམ་ལ་གྲིས་གྲིམ་ལ་ལྟོད་གྲིས་གྲོད། |

དེ་ན་ལྟ་བའི་གཞན་ཅིག་ཡོད། |

Be firmly concentrated yet loosely relaxed:
Here is an essential point for the View.

Mañjuśrī*

ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་ན་ཚོས་པ་མིན། |

ལཤེར་བ་ལ་ཞེན་ན་དེས་ལྷུང་མིན། |

རང་དོན་ལ་ཞེན་ན་བྱང་སེམས་མིན། |

འཛིན་པ་བྱུང་ན་ལྟ་བ་མིན། |

If you are attached to this life, you are not a true spiritual practitioner.

If you are attached to saṃsāra, you do not have renunciation.

If you are attached to your own self-interest, you have no bodhicitta.

If there is grasping, you do not have the View.^{xiii}

* Although attributed to Mañjuśrī, this quote is included among those of the Tibetan masters because it comes from a vision of the Tibetan master Sachen Kunga Nyingpo.

Milarepa

ང་འཆི་བས་འཇིགས་ནས་རི་ལ་སྐྱིན། |
ནམ་འཆི་ཆ་མེད་བསྐྱོམས་བསྐྱོམས་བས། |
འཆི་མེད་གཞུགས་མའི་བཅོན་ས་ཟིན། |
ད་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་བོད་ཏེ་ཐལ། |

In horror of death, I took to the mountains—
Again and again I meditated on the uncertainty of the hour
of death,
Capturing the fortress of the deathless unending nature of
mind,
Now all fear of death is over and done.

མི་མེད་ལྷུང་པའི་བྲག་སྐྱག་ན། |
སྐྱོ་ཆད་དེ་བ་ལ་སངས་དུས་མེད། |
སྤྲུལ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལ། |
ཡིད་དུང་དེ་བ་ལ་འབྲལ་བ་མེད། |

In a rocky cave in a solitary place,
I am never without disenchantment.
For my teacher, the Buddha of the three times,
I am never without a mind of yearning devotion.

དེ་ལ་སྒོམ་པའི་སྒོམ་ཆེན་དང། |
 འཚོ་བ་སྐྱོར་བའི་ཡོན་ལྷན་གསལ་གཉེས། |
 ལངས་མཉམ་པོར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད། |
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱིད་པོ་བཟོ་བ་ཡིན། |

Between the hermit meditating in the mountains
 And the sponsor who provides his sustenance
 Is a connection that will lead them to enlightenment together.
 The heart of that connection is dedication of merit.

ཟས་མཐོང་བས་མི་ཚོག་ཟ་དགོས་པར་འདུག། |
 ཚོས་གོ་བས་མི་ཚོག་སྒོམ་དགོས་པར་འདུག། |

It is not enough simply to look at food: you need to eat it.
 It is not enough simply to hear the Dharma: you must
 meditate.

Mipham Rinpoche

འཕགས་ཡུལ་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་དང། |
བོད་ན་རོང་ཟོམ་ཚོས་བཟང་གཉིས། |
དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གིས། |
ཀ་དག་ཉེང་པ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ། |

Glorious Candrakīrti in India,
And Rongzom Chökyi Zangpo in Tibet,
Both proclaimed the great emptiness of primordial purity,
One in their intention and with a single voice.

Torch of Certainty

དབྱུང་པ་བཟང་པོས་མ་དྲངས་ན། |
ངེས་ཤེས་བཟང་པོ་ག་ལ་སྐྱེ། |
ངེས་ཤེས་བཟང་པོ་མ་སྐྱེས་ན། |
སྐྱོ་འདོགས་ངན་པ་ག་ལ་རྒྱབ། |

If you don't begin with thorough analysis,
How will perfect certainty ever arise?
If this noble confidence does not arise,
How will false projections ever cease?

Torch of Certainty

དེང་སང་སྤྱིར་བདེན་པ་བཤད་ན་ཉན་མཁའན་ནི་མེད། ལྷན་པར་
 བཤད་ན་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་འཛིན་པས། དེ་སྤོན་སུ་ལའང་མ་
 ལྟོས། དུན་པོ་སྤྱི་ཐམས་ལ་བ་ཞིག་མིན། བྱང་རྒྱལ་ལེམས་
 དཔའ་སྤོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་བྱངས་པ་ཞིག་ཡིན།

These days if you tell the truth noone listens, and if anyone
 says something false everybody holds it to be true. That is
 why I have never said this to anyone before: I am not an
 ordinary being, I am a bodhisattva who took birth
 intentionally as a result of prayers of aspiration.

Spoken to his attendant Lama Ösel and recorded in his biography

Ngok Loden Sherab

བེ་རོ་ཚོ་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་དང་མཉམ། |

རྒྱ་ཚོག་ལང་གསུམ་ཉི་ལྷ་ལྷོང་ལམ་དང། |

དེ་ན་ཆེན་པོ་ཐོ་ཐོ་དངས་རྒྱ་ཚོག་ལྟ། |

ཁོ་ལོ་ཚོག་ནི་སྲིན་བྱ་མེ་ཁྲེར་ཚོ། |

Vairotsana was like the boundless sky itself,
Kawa, Chok and Shyang were like the sun and moon,
Rinchen Zangpo was like the great dawn star—
Compared to them, we are like mere fireflies.

Patrul Rinpoche

སྤང་གན་སྒྲུབ་ན་ཉལ་བའི་འདན་སྤྱད་ཅེ་གཟིགས། |

ཟ་ཉལ་བཤང་གཟི་འདོར་འདི་མི་བྱེད་ཁ་མེད། |

བྱ་བྱེད་དེ་ལས་མ་མང་བྱོད་གྱི་ཡུལ་མིན། |

Take the example of an old cow,
She's content to sleep in a barn,
You have to eat, sleep, and shit—
That's unavoidable—
But beyond that is none of your business.

Collection of Advice^{xiv}

Rangjung Dorje, the Third Karmapa

ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྒྱལ་བས་ཀྱང་མ་གཟིགས། |
མེད་པ་མ་ཡིན་འཁོར་འདལ་ཀྱན་གྱི་གཞི། |
འགལ་འདྲ་མ་ཡིན་ཟུང་འདུག་དབྱེ་མའི་ལམ། |
མཐའ་བྲལ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཉོགས་པར་ཤོག། |

It is not existent, because even the buddhas have not seen it,
It is not non-existent, because it is the basis for all samsara
and nirvana,

This is not a contradiction; it is the middle way path of unity,
May we realize the mind's intrinsic nature free from all
extremes!

Aspiration of Mahāmudrā, verse 11

Rangrik Repa Kunga Lodrö

རྗེ་ལ་གསོལ་བ་མི་འདེབས་པ་ནི། །

མི་རྟོག་ཡེ་ལེས་འདོད་པ་དེ། །

བྱང་བཏུན་སྤུག་པ་ཉི་ཟླ་ག་ཟླ། །

ལྷང་སེམས་འབྲེས་དུས་དེ་ལ་མེད། །

Expecting to realize non-conceptual wisdom,
Without praying to the precious master,
Is like waiting for sunshine in a cave facing north,
That way, appearances and mind will never merge.

Sakya Paṇḍita

སྤྱན་པོ་སྤྱལ་ཆུ་ཆེ་བསྒོམ་པ། |
བལ་ཆེར་དད་འགོ་འི་ཆུ་རྩ་གསུངས། |

When fools meditate on Mahāmudrā

It generally becomes a cause for the animal realm, it is taught.

Clear Differentiation of the Three Sets of Vows, 161

འིག་པ་ནངས་པར་འཆི་ཡང་བསྐྱབ། |
ཆེ་འདིར་མཁའས་པར་མ་གྱུར་གྱང། |
སྤྱི་བ་སྤྱི་མར་བཅོལ་བ་ཡི། |
ནོར་ལ་རང་ཉིད་ཡེན་པ་འདྲ། |

Even if you must die tomorrow, study today.

Though you may not become a sage in this life,

Your knowledge will be preserved for the future

Just like wealth deposited and then reclaimed.

The Precious Treasury of Elegant Sayings, 7

དབང་ཤེས་སྐྱགས་པ་མིག་ཅན་ལས། |
 ཉམ་པ་ཡོང་བ་སྣ་མཁས་ལས། |
 རང་རིག་དབང་པོ་ཚང་བ་ཡིས། |
 གཉིས་པོ་དེ་ཡི་བད་སྟོད་ལྟེ། |

Sense consciousness is like a dumb person who can see.
 And conceptual mind is like a blind person who can talk.
 Self-cognition is like someone with all the senses complete,
 Who facilitates communication between the other two.
The Treasury of Valid Reasoning, chapter 4

པ་རོལ་སྟོན་པའི་སྟོན་བྲལ་ལས། |
 ལྷག་པའི་ལྷ་བ་ཡོད་ན་ནི། |
 ལྷ་དེ་སྟོན་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། |
 སྟོན་བྲལ་ཡིན་ན་ཁྱུང་པར་མེད། |

If there were a view higher than the non-elaboration
 Of the transcendental perfection of wisdom,
 It would be a view with conceptual elaboration.
 If it were without elaboration, there would be no difference.

ཐོག་མར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་སྐུངས་པར་སྐྱེད་ལ། །

བར་དུ་སྐུངས་པའི་ཚོགས་ལ་ཡེགས་པར་བཤད། །

ཐ་མ་འདྲིས་པའི་ཚོགས་ལ་བརྗོན་པས་བསྐོས། །

དུས་གསུམ་རྒྱུ་ལ་བ་ཀུན་གྱི་བཞེད་གཞུང་ཡིན། །

First, become well versed in all fields of knowledge,
Later, discourse eloquently before learned gatherings,
Finally, meditate diligently on all that you have learnt—
This is the approach of all the buddhas of the three times.

Unattributed Quotes and Sayings

ལྷོ་མ་གང་ཐུས་ད་ལྟའི་ལུས་ལ་ལྟོས། |
ལྷོ་མ་གང་འགོ་ད་ལྟའི་ལས་ལ་ལྟོས། |

To know what you did in the past, look at your present body,
To know where you will go in future, look at your present
actions.

ཐུབ་ན་མས་སྒྲིག་པ་རྒྱ་ཡིས་མི་འབྲུ་ཞིང་། |
འགོ་བའི་སྐྱུ་ག་བཟུལ་ཐུག་གིས་མི་སེལ་ལ། |
ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ག་ཞན་ལ་ཕྱོ་མིན་ཏེ། |
ཚོས་ཉིད་བདེན་པ་བཟུན་པས་གོལ་བར་མཛོད། |

The Sages do not wash away our crimes with water,
They do not dispel beings' sufferings with their hands,
Their realization can not simply be transferred;
They liberate by revealing the true nature of things.^{xv}

མ་སྤྱི་མདོད་བཀྲག་གཅིག་ལ་ཡང་། །

རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ། །

དེ་མ་སྤྱི་ན་པ་ནི་ཀན་མ་སྤྱི་ན་ཏེ། །

ཀན་མ་སྤྱི་ན་ཡེ་ཤེས་མིན་པས་མིན། །

To know all the various causes that produce
Just one of the bright colours in a peacock's tail
Requires omniscience; such things are not known
By anything other than all-knowing wisdom.

ཐོས་ཏྲགས་ཞི་ཞིང་དལ་བ། །

བསྐྱོམ་ཏྲགས་ཉེན་མེད་ས་རྒྱུད་པ། །

The sign of true learning is a peaceful temperament,
And the sign of having meditated is fewer afflictions.

གོ་བ་ལྷན་པ་འདྲ་སྟེ་ཁོག་ནས་འགོ། །

ཉམས་ན་བྱུན་འདྲ་སྟེ་ཡལ་ནས་འགོ། །

རྟོགས་པ་ནམ་མཁའ་འདྲ་སྟེ་འགྲུང་བ་མེད། །

Theoretical understanding wears out like patches,
Experiences fade away like mist,
But realization is as unchanging as space.

མཁལ་པའི་སྒྲིག་པ་ཆེ་ནའང་ཡངས། |

སྐྱུན་པའི་སྒྲིག་པ་ཆུང་ནའང་ཆེན། |

Even major misdeeds will prove inconsequential for the wise.
Even minor misdeeds will prove severe for the fool.

ཉི་ཤར་རྒྱ་པོར་སྐྱུར་དུ་འབབ་པ་དང། |

ལྷན་སྐྱུམ་ཆེར་མ་གཟེངས་འིང་རྣོ་བ་དང། |

མྱ་བྱའི་མདོངས་ལྟ་ལྟ་ན་སྐྱུག་པ་རྣམས། |

ལྷན་ཀྱང་མ་བྱས་འོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང། |

The rising of the sun, the downward flow of water,
The roundness of peas, the bristling length and sharpness of
thorns,

The beauty of the iridescent eye of the peacock's tail:
No-one created them, they all just naturally came into being^{xvi}.

BIBLIOGRAPHY

Sutras and Tantras

Avatamsaka Sūtra (ཡུའ་པོ་ཚེ)

Diamond Cutter Sūtra (Vajracchedikā Sūtra, རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་)

Eight Thousand Verse Prajñāparamitā Sūtra (Aṣṭhasāhasrikā

Prajñāparamitā Sūtra, བརྒྱད་སྟོང་པ་)

Gaṇḍhavyūha Sūtra (སྟོང་པོ་བཀོད་པ་)

Great Drum Sūtra (Mahābheri Sūtra, རྡོ་རྗེ་ཚེ་འཇོ་མཛོད་)

Heart Sūtra (Prajñāparamitā Hṛdaya Sūtra, བེམ་རབ་སྙིང་པོ་)

Hevajra Tantra (རྒྱུད་བརྟན་གཉིས་)

King of Samādhi Sūtra (Samādhirāja Sūtra, ཧིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་)

Lalitavistara Sūtra (སྐྱེ་ཆེར་རོལ་པ་)

Laṅkāvatāra Sūtra (ལང་ཀར་གཤེགས་པ་)

Sūtra of Individual Liberation (Prātimokṣa Sūtra, སོ་སོར་ཐར་པའི་མཛོད་)

Sūtra of Instructions to the King (Rājāvavādaka Sūtra, རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་)

Sūtra of the Meeting of Father and Son (Pitāputrasamāgama Sūtra, ཡམ་སྲས་མཇུག་བའི་མཛོད་)

Sūtra of the Wise and Foolish (Damomūrkhā Sūtra, མཛོད་སུ་སྤྲོད་ཀྱི་མཛོད་)

Sūtra Requested by Devaputra (Devaputrapariṣcchā Sūtra, ལྷ་འབྲུག་)

ལྷུ་པའི་མདོ།

Sūtra Requested by Sāgaramati (Sāgaramatipariṣcchā Sūtra, ལྷོ་གྲོ་སྐྱོ་རྒྱ་
མཚོ་སྐྱོ་ལྷུ་པའི་མདོ།)

Sūtra Requested by Vīryadatta (Vīryadattapariṣcchā Sūtra, དཔའ་རྒྱུན་
ལྷུ་པའི་མདོ།)

Tantra of the Union of the Sun and Moon (རྒྱུད་ཉི་ཟླ་ལ་སྦྱུང་)

The Torch of the Three Methods (Nayatrayapradīpa; རྩེ་ལ་གསུམ་སྦྲོན་མེ།)

Teaching on the Qualities of Mañjuśrī's Pure Land (Mañjuśrī

Kṣetravyūha, འཇམ་དཔལ་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་)

Vajra Pinnacle Tantra (རྒྱུད་དོན་རྩི་རྩེ་མོ།)

Treatises

Āryadeva, Four Hundred Verses (Catuḥśataka, བཞི་བརྒྱ་པ་)

Aśvaghoṣa, Letter of Consolation (Śokavinodana, ལྷུ་དན་བསལ་བའི་
སྦྱིངས་ཡིག།)

Bhāvaviveka, Heart of the Middle Way (Madhyamakahr̥daya, དབྱེ་མ་
སྦྱིང་པོ།)

Candrakīrti, Introduction to the Middle Way (Madhyamākavatāra,
དབྱེ་མ་ལ་འཇུག་པ་)

Dharmakīrti, Commentary on Valid Cognition (Pramāṇavarttika, ཚད་
མ་རྣམ་འགྲེལ།)

Jé Tsongkhapa, Noble Intentions (རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ་འདུན་ལེགས་མ་)

Three Principal Aspects of the Path (ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་)

Jikmé Lingpa, *Treasury of Precious Qualities* (ཡོན་ཏན་མཛོད་)

Jñānagarbha, *Distinguishing the Two Truths* (Satyadvayavibhaṅga,
བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྲེད་)

Langri Thangpa, *Eight Verses of Training the Mind* (སྦྱོང་ཚིག་བརྒྱད་མ་)

Longchenpa, *The Great Perfection's Self-Liberation in the Nature of
Mind* (ཚྲོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་རང་གྲོལ་)

Last Testament, Entitled The Immaculate Radiance (ཞལ་ཆེས་ས་རྩི་མ་མེད་པའི་
འོད་) included within the biography ཀུན་མཁྱེན་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རིག་འཛིན་
གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དད་པ་གསུམ་གྱི་འཕྲུག་རོགས་.

Maitreya, *Distinguishing the Middle from Extremes* (Madhyānta-
vibhaṅga, དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད་)

Ornament of Clear Realization (Abhisamayālaṃkāra, མངོན་རྟོགས་རྒྱན་)

Ornament of Mahāyāna Sūtras (Mahāyāna sūtrālaṃkāra, མངོསྲི་རྒྱན་)

Sublime Continuum (Uttaratantra, ལྷུད་ལྷ་མ་)

Mipham Rinpoche, *Torch of Certainty* (རིས་ཤེས་སྣོན་མེ་)

Nāgārjuna, *Commentary on Bodhicitta*, (Bodhicittavivarāṇa, བྱང་ཆུབ་
སེམས་འབྲེལ་)

Heart of Dependent Origination (Pratītyasamutpādahṛdaya, རྟེན་འབྲེལ་
སྡིང་པོ་)

Jewel Garland (Ratnāvalī, རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་)

Letter to a Friend (Suhṛllekha, བཤེས་སྤྱིངས་)

Praise to the Dharmadhātu (Dharmadhātu stotra, ཚེས་དཀྱིངས་བསྟོད་པ་)

Refutation of Objections (Vigrahavyāvartanī, ཚུད་པ་བརྗོད་པ་)

Root Verses of the Middle Way (Mūlamadhyamikakārikā, དབུ་མ་རྩ་བ་
ཤེས་རབ་)

Staff of Wisdom (Prajñādaṇḍa, ཤེས་རབ་རྫོང་བུ་)

Patrul Rinpoche, *Collection of Advice* (གཏམ་ཚོགས་)

Rāhulabhadra, *Praise to Prajñāparamitā* (Prajñāparamitā stotra, ཤེས་
ཕྱིན་བརྗོད་པ་)

Rangjung Dorje, *Aspiration of Mahāmudrā* (ཕུག་ཆེན་སྣོན་ལམ་)

Sakya Paṇḍita, *Clear Differentiation of the Three Sets of Vows* (སྡེ་མ་
གསུམ་རབ་དབྱེ་)

The Precious Treasury of Elegant Sayings (ལེགས་པ་རབ་འདད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་
གཏེར་)

The Treasury of Valid Reasoning (ཚད་མ་རིགས་གཏེར་)

Śāntarakṣita, *Ornament of the Middle Way* (Madhyamakalankara,
དབུ་མ་རྒྱན་)

Śāntideva, *Introduction to the Bodhisattva's Way of Life*

(Bodhicaryāvatāra, བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འབྱུང་པ་ལ་འཇུག་པ་)

Saraha, *Treasury of Dohās* (dohākośa, དོན་མཛོད་)

Vasubandhu, *Treasury of Abhidharma* (Abhidharmakośa, མཛོད་པ་
མཛོད་)

Twenty Verses (Vimśakā-kārikā, ཉི་ལུ་པ་)

Well Explained Reasoning (Vyākhyā yukti, རྣམ་བཤད་རིགས་པ་)

Secondary Sources

- A Clear Differentiation of the Three Codes*, **Sakya Pandita Kunga Gyaltshen**, transl. Jared Douglas Rhoton, SUNY, 2002
- ACIP Release IV*, www.asianclassics.org
- Buddhist Advice for Living and Liberation: Nagarjuna's Precious Garland*, transl. **Jeffrey Hopkins**, Snow Lion Publications 1998
- Great Treatise on the Stages of the Path to Enlightenment vol. 1*, **Tsong-kha-pa**, Snow Lion Publications, 2001
- Great Treatise on the Stages of the Path to Enlightenment vol. 3*, **Tsong-kha-pa**, Snow Lion Publications, 2002
- Introduction to the Middle Way: Chandrakirti's Madyamakavatara with Commentary by Ju Mipham*, **Padmakara Translation Group**, Shambhala Publications, 2002
- Mipham's Beacon of Certainty: Illuminating the View of Dzogchen, the Great Perfection*, **John W. Pettit**, Wisdom Publications, 1999
- Nāgārjuna's Letter: Commentary by Venerable Rendawa Zbö-nu Lo-drö*, transl. **Geshe Lobsang Tharchin and Artemus B. Engle**, Library of Tibetan Works and Archives, 1979
- Nyingma School of Tibetan Buddhism: Its Fundamentals and History*, **Dudjom Rinpoche** (translated by Gyurme Dorje and Matthew Kapstein), Boston, Wisdom, 1991
- Recognizing Reality*, **Georges B.J. Dreyfus**, State University of New York Press, 1997
- Songs of Spiritual Experience*, trans. **Jas Elsner and Thupten Jinpa**, Shambhala Publications, 2000
- Treasury of Precious Qualities*, **Kangyur Rinpoche Longchen Yeshe Dorje** (translated by Padmakara Translation Group), Shambhala Publications, 2001
- Way of the Bodhisattva*, **Shantideva** (translated by the Padmakara Translation Group), Shambhala Publications, 1997
- Words of My Perfect Teacher*, **Patrul Rinpoche** (translated by the Padmakara Translation Group), Shambhala Publications, 1998 (revised edition)

Notes

- i *Sometimes it is given as 'I have shown you the path...'* (ཁང་པའི་ལམ་བསྟན་གྱི་)
- ii *This version, which is the standard form, appears in Śāntarakṣita's Tattvasamgraha, where it is not attributed to any particular sūtra. A slightly different version is found in a tantra called Śrīmabābālatantranāja (དཔལ་རྫོབས་པོ་ཚེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་): Just as gold is tested by being burnt, cut and rubbed, the learned should accept my words only after examining them, not simply out of faith or other such reasons.*
- བསམགས་བཅད་བདར་བའི་གསེར་བཞིན་དུལ།   *Although the paraphrase has become the standard, the actual quotation in the text reads:*
- འདི་ལྟར་སེམས་དེ་ནི་སེམས་མ་མཚེས་པ་སྟེ། །
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་ལ་བ་ལགས་སོ། །
ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་ང་ཡི་བཀའ། །
སྒྲུབ་བར་བྱ་ཡི་མོས་པ་འཇམ། །
གཞན་གྱིས་མཁས་པ་འཇུག་མི་བྱ། །
- iii *Although the paraphrase has become the standard, the actual quotation in the text reads:*
- འདི་ལྟར་སེམས་དེ་ནི་སེམས་མ་མཚེས་པ་སྟེ། །
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་ལ་བ་ལགས་སོ། །
- iv *Quoted in Mipham Rinpoche's Treasure of Blessings. The first two lines are quoted in Kun bzang bla ma'i zhal lung, ཀུན་བཟང་སྐྱེ་མའི་ཞལ་ལུང་.*
- v *This verse is also found in Atiśa's Introduction to the Two Truths (བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་)*

Notes

- vi *This is also verse 7 of Nāgārjuna's Heart of Dependent Origination.*
- vii *This quote is often paraphrased in two lines, e.g.*
འགྲོ་ལྷ་དག་ལ་བདེ་བ་མེད། །
མི་གཙའ་བང་པར་དྲི་ཞིམ་མེད། །
- viii *Kun bzang bla ma'i zhal lung, ཀུན་བཟང་གླེ་མའི་ཞལ་ལུང་' attributes a very similar verse to Āryadeva.*
- ix *The custom of reciting this verse before teaching in order to remember the Buddha's kindness was initiated by Khunu Lama Tenzin Gyaltzen.*
- x *This verse was spoken by Guru Rinpoche to Jamyang Khyentse Wangpo in a vision. See Nyingma School of Tibetan Buddhism, pp. 855-6.*
- xi *This verse is usually attributed to the master called Rāhulabhadra, who wrote a Praise of the Prajñāparamitā, and sometimes even to the Buddha's son Rābula, but it has also been attributed to Nāgārjuna. Rāhulabhadra is sometimes identified with the mahāsiddha Saraha.*
- xii *Note that every syllable in the Tibetan verse has the vowel a.*
- xiii *Mañjuśrī spoke these words in a vision to Sachen Kunga Nyingpo, who was only 12 years old at the time.*
- xiv *Collected Works, vol. ca, p. 742*
- xv *Appears in Lamrim Chenmo. According to the translators, Chim Tamché Khyenpa says it is from Prajñāvarman's commentary on the Udānavarga (ཚིན་བུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་པ་), yet they say it is not to be found there.*
- xvi *This verse is often given as a summary of the beliefs of certain philosophical*

Notes

nihilists. There is a similar verse in the Tattvasamgraha, vv.111-2.